

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 4, 2005

Vol. XCVI Nr. 192

V. Grigaravičius: „linkiu neprarasti optimizmo“

Prezidentas Valdas Adamkus (d) ir policijos generalinis komisaras Vytas Grigaravičius Angelų sargų dienos šventėje. Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 3 d. (ELTA) — Savo profesinės šventės — Angelų sargų dienos — proga Lietuvos policininkai organizavo net kelias dienas trukusius renginius.

Palinkėjęs policininkams sėkmės tarnyboje ir kuo geriausios kloties asmeniniame gyvenime bei neprarasti optimizmo, policijos generalinis komisaras Vytas Grigaravičius sakė, kad metai policijai, kaip visuomet, buvo įtempti, tačiau materialinė žinybos padėtis pagerėjo. Išaugo biudžetas, sėkmingiau spęsti atlyginimų klausimai ir transporto problemos.

Vilniaus vyriausiasis policijos komisariatas jau šiais metais turėtų persikraustyti į naują pastatą, numatoma pagerinti ir Ukmergės, Elektrėnų, Zarasų policininkų darbo sąlygas.

Tačiau V. Grigaravičius pripažino, kad policijos santykiai su visuomene galėtų būti žymiai geresni. „Trūksta pasitikėjimo. Žmonės turėtų labiau pasitikėti mumis, o mes taip pat turėtume būti nuoširdesni, atidesni. Kai kuriuose komisariatuose santykiai su gyventojais labai geri, bet, deja, ne visur“, — apgailestavo komisaras.

Paklaustas apie policijos sėkmės receptą, V. Grigaravičius tvirtino, kad ji labiausiai priklauso nuo teigiamo pareigūnų požiūrio į savo darbą. „Aš labiausiai norėčiau, kad jauni policijos pareigūnai, kurie ateina pas mus dirbti, kuo greičiau pamiltų policininko profesiją ir pradėtų branginti savo darbą. Dėl to laimėtų visi“, — sakė policijos vadovas.

Policijos dienai skirti renginiai prasidėjo paminklo žuvusiems pareigūnams atidengimu prie Policijos departamento. Policijos dienos minėjimas surengtas sostinės „Litexpo“ parodų centre, Vienybės aikštėje Kaune, policininkai dalyvavo šv. Mišiose Vilniaus arkikatedroje.

Šiame numeryje:

Spalis — BALFo mėnuo.
JAV LB XVII Tarybos trečioji sesija.
Sveikatos klausimais.
J. Sasnausko „Macų skonis“. Žydiškos Vilniaus krikštynos Pasaulio naujienos.
Mūsų daržai ir darželiai.
Spygliuotų vielų tvoros.
Auga ir stiprėja lietuviškas bankas.
Žymenų įteikimas.
Kas vyksta Čikagoje ir apylinkėse.

Politikai pinigų patiki žmonoms

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Turto ir pajamų deklaracijos rodo, kad Seime esama 28 milijonierių, o aukščiausių šalies pareigūnų suaukštinės yra gerokai turtingesnės už savo vyrus — jos valdo milijonus litų.

Pasak dienraščio „Lietuvos žinios“, prezidentas Valdas Adamkus ir premjeras Algirdas Brazauskas savo žmonių dėka tapo milijonieriais. Tačiau nei jiems, nei kitiems politikams net priartėti nepavyko prie Darbo partijos (DP) vadovo Viktoro Uspaskicho ir jo žmonos Jolantos Blažytės finansinės gerovės.

Tai rodo šeštadienį specialiajame „Valstybės žinių“ leidinyje paskelbtos šalies vadovų, valstybės tarnautojų ir pareigūnų turto deklaracijos už 2004 metus.

Kaip ir praėjusiais metais, iš politikų savo turtais labiausiai išsiskiria buvusio ministro ir buvusio Seimo nario V. Uspaskicho šeima.

2003-iaisiais V. Uspaskichas ir jo žmona Jolanta turėjo 152.813 mln. litų turto ir piniginių lėšų. Pernai jų turtai tesumažėjo 100,000 litų, nors kalbėta, kad rinkimų kampanija DP vadovui turėjo kainuoti ne vieną milijoną. Nukelta į 6 psl.

Rusija išūliai dangsto dokumentų klastotojus

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Du Vilniaus apygardos prokuratūros prokurorai, Maskvoje bandę išsiaiškinti, ar Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas galėjo gauti tikrą G. Plechanov akademijos diplomą, į Lietuvą grįžo it musę kandę.

„Maskvoje su Lietuvos prokurais buvo elgiamasi baisiau negu su benamiais šunimis. Per savaitę jie net nepakliuvo į G. Plechanov akademiją“, — „Lietuvos rytui“ neslėpdamas pykčio sakė Vilniaus apygardos vyriausiasis prokuroras Ramutis Jancevičius.

Anot dienraščio, Lietuvos pareigūnams turėjo padėti Maskvos tardymo valdybos itin svarbių bylų tardytojas.

Viena kartą Vilniaus apygardos pareigūnai ir šis rusų pareigūnas buvo kartu nuvykę į akademiją. Maskvietis buvo įleistas į vidų, o lietuviai liko stovėti už durų.

Kitą kartą, kai vėl visi trys rengėsi vykti į akademiją, Rusijos pareigūnas pareiškė neturįs laiko.

Lietuvos teisėsaugininkai buvo nuvykę į Rusijos aukštojo mokslo ministeriją. Tačiau čia jiems buvo pranešta, kad nežinia kodėl sugedo visi kompiuteriai. Be to, esą nebuvo tos ministerijos padalinio vadovo, galinčio suteikti lietuviams dominančios informacijos.

„Mūsų pareigūnams Maskvoje nepavyko gauti atsakymo nė į vieną klausimą. Maskvos teisėsaugos pareigūnai prokurorams tyčia trukdė“, — sakė R. Jancevičius.

Kontrolierių akiratyje — nestatutiniai santykiai

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Seimo kontrolierius Romas Valentukevičius nustatė, kad iš vieno Generolo Romualdo Giedraičio artilerijos bataliono kario jo kuopos draugai ilgą laiką atiminėjo pinigų, taikė jam fizinę ir psichologinę prievartą.

„Artimiausiu metu ketiname apsilankyti kariniuose daliniuose ir pasikalbėti su privalomąją tarnybą atliekančiais šauktiniais. Esame gavę keletą skundų dėl neteisėtų veiksmų Lietuvos kariuomenėje, todėl norime išsiaiškinti, ar kariai skundžiasi pagrįstai. Be to, manau, kad daugelis karių neišmano savo teisių, todėl sieksime juos supažindinti su įstatymais, raginsime netaikstyti su prievarta“, — dienraščiui „Lietuvos žinios“ sakė R. Valentukevičius.

Pasak dienraščio, Seimo kontrolierių įstaiga atliko tyrimą dėl motorizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ generolo Romualdo Giedraičio artilerijos batalione tarnybą atliekančio panevėžiečio eilinio M. M.

Romas Valentukevičius
Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Jo tėvai skundėsi, kad tarnauti vaikinui yra labai sunku, nes jis terorizuojamas, iš jo tyčiojamas. Be to, bataliono kariai ne kartą grasino susidoroti su

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-03-05

October 4, 2005
*****MIXED ADC 607 PERIODICALS
674 FI GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

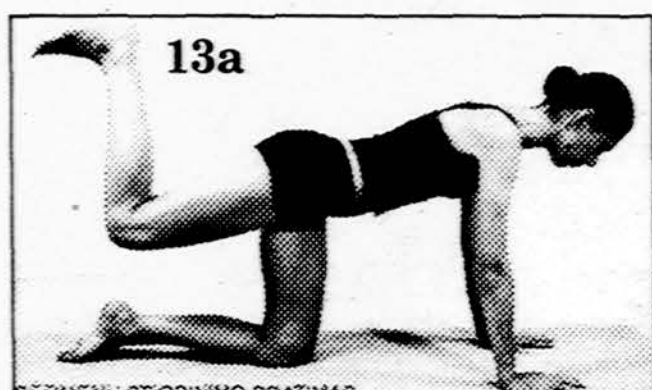
SVEIKATOS KLAUSIMAI

Terapeutinė jogos programa (6)

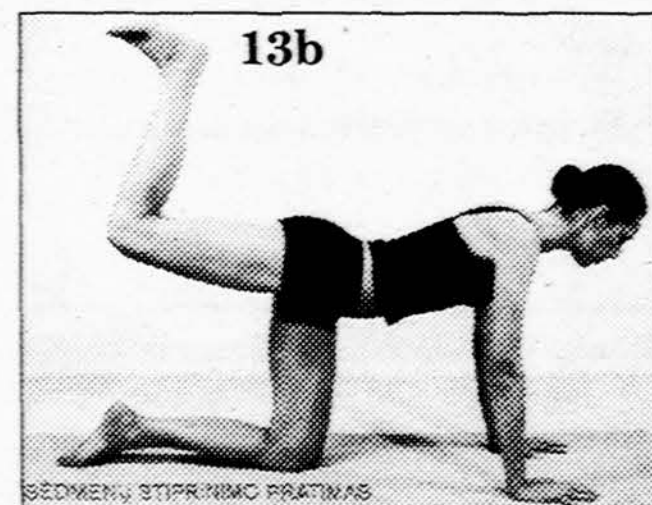
Tęsinys iš rugsėjo 27 d.

Praeitame dienraščio numeryje supažindinau su trimis jogos pozomis, kurios atliekamos stovint. Manau, kad skaitytojai tikrai nesusidarys baugus įspūdis, kad joga gali užsiimti tik jauni ir specialų fizinį paruošimą turintys žmonės. Taigi toliau tęsiu savo terapeutinę programą. Šiame straipsnyje pateiksiu keletą pozų, greičiau tempimo pratimų, kurie dažnai įkorporuojami į jogos užsiėmimus, tačiau yra ne visai „asanos“. Bet, mano manymu, yra labai naudingos, norint sustiprinti tam tikras raumenų grupes.

Sėdmenų stiprinimo pratimas (Pav. 13a, 13b)

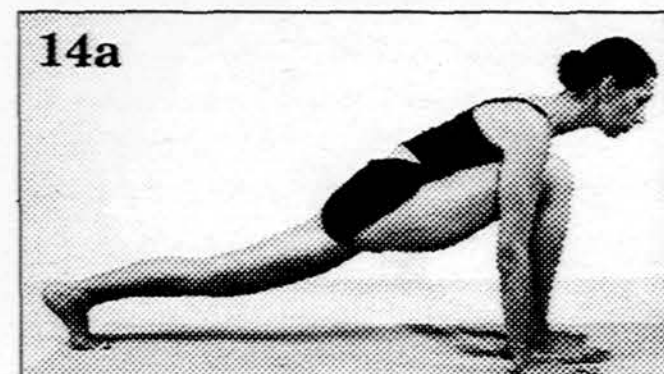
Pradinė padėtis stovint ant „keturių“. Kaip ir visose jogos „asanose“, plaštakų pirštai išskęsti. Riešai, alkūnės ir pečiai — vienoje linijoje. Atkreipkite dėmesį į alkūnes, jei matote, kad jos šiek tiek pertemptos, tada lengvai sulenkite. Pečiai nuleisti, kaklas ilgas, galva neužlaužta. Vienos kojos kelį įrėmę į grindis, pakelkite kitą koją ir ritmingai kilnokite ją aukštyn — žemyn. Turite pajusti, kaip dirba sėdmenų ir šlaunų raumenys. Tuo pačiu šis

pratimas priduoja stabilumo ir pusiausvyros, nekalbant apie bendrą organizmo tonuso pakėlimą.

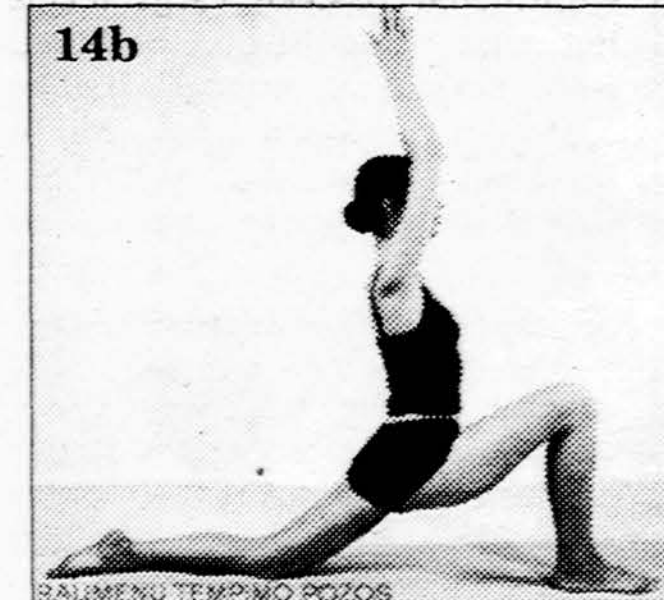
Kojų raumenų tempimo pozos (Pav. 14a, 14b, 14c)

Nors ši poza, galima sakyti, susideda iš trijų skirtingų dalių, tačiau aš ją sujungiau į vieną, kadangi šios tempimo „asanos“, viena su kita glaudžiai susiję. Šias pozas taip pat galima daryti atskirai.

14a. Vienos kojos kelis sulenkta, kita koja ištempta. Abiejų rankų plaštakos šalia sulenktos kojos pėdos. Šioje pozoje svarbu, kad sulenkta kelis būtų 90 laipsnių kampu ir nepasislinktų į priekį. Kūną paguldykite ant sulenktos kojos. Pečiai nuleisti, kaklas ilgas, žvilgsnis ramus. Stenkitės kuo daugiau ištempti ištiesios kojos kelį. Jei taip išstovėti sunku, sulenkite ištiesią koją ir padėkite ant grindų. Ši „asana“ nepaprastai gerai ištempia kojų raumenis, priduoja kūnui stabilumo, gerina koordinaciją.

14b. Šią „asaną“ galima pavadinti modifikuota Kario poza Nr. 1, nes ji principu labai panaši, tik

atliekama ne stovint, o klūpant. Ji taip pat nuostabiai ištempia kojų raumenis, ypatingai vidinius šlaunų raumenis. Rankas galima laikyti bet kurioje padėtyje — tiek nuleistas prie šonų, tiek sudėtas „malda“ prieš save, tiek iškeltas. Turėkite omenyje, kad iškeltos ir viršū rankos priduoja pozai intensyvumo ir pradedantiesiems yra gana sunku taip išstovėti. Įsiklausykite į savo kūną, ir jei tik jaučiate bent menkiausią nemalonų kūno signalą, išeikite iš šios pozos ir pailsėkite, pavyzdžiui Vaiko pozoje (Pav. 1a, 1b). Taip pat saugokite apatinę nugaros dalį, neišsirieškite atgal labai smarkiai. Stenkitės išlaikyti natūralius nugaros linkius.

14c. Į šią pozą labai lengva pereiti iš prieš tai aprašytos pozos. Tereikia tik pernešti kūno svorį ant sulenktos kojos, o sulenktą koją ištiesinti. Rankų pirštai išskęsti ir padėti ant žemės dėl stabilumo. Stenkitės lėtai, pradedant nuo klubų, visu kūnu lenktis į ištiesią koją. Ištiesios kojos pėdos pirštai turi žiūrėti į viršų. Pasitikrinkite, ar abu klubai vienoje linijoje. Kaklas ilgas ir žvilgsnis ramus. Ši „asana“, kaip ir prieš tai aprašytos, ypatingai gerai ištempia kojų raumenis, priduoja jiems visapusišką tonusą. Taip pat suaktyvina kraujo cirkuliaciją klubų srityje, stiprina pilvo raumenis, puikiai ištempia stuburą, švelniai masažuoja vidinius kūno organus.

Tupinti, krūtinės prie kelių, poza (Pav. 15)

Kaip beatrodytų ši poza keista ir gana sunkiai pasiekama, ji yra viena iš natūraliausių žmogaus pozų. Atkreipkite dėmesį į tas kultūras, kur žmonės valgo ir tuštinasi šioje pozoje. Tačiau Vakarų kultūroje, kai viskas tapo modernizuota, žmonėms yra gana sunku ją atlikti. Žmonės susiduria su sunkumais

visiškai padėti kojų pėdas ant grindų dėl sutrumpėjusių sausgyslių ir neištampytų nugarinės kojų dalies raumenų. Ypatingai tai liečia moteris, kurios mėgsta avėti aukštakulnė

avalynę. Tačiau viskas per laiką, treniruojantis ir reguliariai atliekant tempimo pratimus, duoda savo vaisių. Ypač tam tikslui yra naudingi prieš tai aprašyti tempimo pratimai (Pav. 14a, 14b, 14c). Pradžioje net nesistenkite visai padėti kulnų ant žemės. Kad išlaikytumėte pusiausvyrą, galite po kulnais padėti susuktą rankšluostį. Pasitikrinkite, ar kojų pirštai išskęsti. Kojos gali būti suglaustos ar klubų plotyje. Atitinkamai ir keliai: arba suglausti, arba klubų plotyje. Jeigu pajusite nors menkiausią nepatogumą, nustokite daryti šią „asaną“. Ši poza labai naudinga žmonėms, turintiems virškinimo problemų ir kenčiantiems nuo vadinamo „meteorizmo“ sindromo (per didelio dujų susikaupimo). Ji suaktyvina peristaltiką, greitina metabolizmo procesus, švelniai masažuoja vidinius organus, ypač žarnyną.

Aušrinė Kinkienė

NĖŠTUMO ATIDĖLIOTI NEDERA

Moterys, laukiančios iki ketvirtojo savo gyvenimo dešimtmečio, kad susilauktų vaikų, pažeidžia gamtos numatytas taisykles ir rizikuoja save išskaudinti, išpėję geriausius pasaulio akušerius. Per paskutiniuosius 20 metų gerokai padaugėjo vyresnių nei 35 metų moterų nėštumų. Taip pat padidėjo ir vidutinis motinų amžius.

Londonė dirbantys vaisingumo specialistai, parašę straipsnį „British Medical Journal“, teigia, kad juos liūdina daugybė jų matomų su problemomis susiduriančių motinų. Jų teigimu, geriausias amžius nėštumui yra tarp 20 ir 35 metų. Per paskutiniuosius 20 metų vidutinis amžius, kai moteris susilaukia vaiko, pakilo nuo 26 iki 29 metų.

Specialistų grupė, kuriai vadovavo daktarė Susan Bewley, gydanči moteris, kurių nėštumas yra rizikingas, išpėjo, kad su amžiumi susijusių vaisingumo problemų padaugėja po 35 metų, o sulaukus 40 problemos būna labai dažnos. Kiti ekspertai teigia, kad teisinga priminti moterims neatidėlioti nėštumo vėlesniam laikui. Straipsnyje

specialistai rašo: „Paradoksalu tai, kad dirbtinio apvaisinimo galimybė moterims gali paskatinti iki pat nevaisingumo ieškoti tinkamo partnerio, kai tuo tarp jos siekia karjeros, saugaus ir patogaus gyvenimo“.

Tačiau jie išpėja, kad dirbtinis apvaisinimas taip pat neteikia garantijų — ši procedūra labai dažnai būna nesėkminga, o sėkmės atveju sulaukiama daugiau vaikų nei norėtusi.

Mokslininkai teigia, kad rizikuoja ir iki senatvės laukiantys vyrai, nes su amžiumi spermatozoidų kiekis jų sėkloje mažėja. Kai vyresnio amžiaus moteris pastoja, jai kyla didesnė persileidimo grėsmė, dažnai pasitaiko vaisiaus ir chromosominės anomalijos bei su nėštumu susijusios ligos. Daktarė S. Bewley sakė: „Mus tai liūdina, nes tenka dirbti su moterimis, kurios negali pastoti ar susiduria su nėštumo problemomis. Daugumai moterų, žaidžiančių šią „rusišką ruletę“, pasiseka, daugumai viskas baigiasi gerai. Tačiau aš matau tas, kurioms nepasiseka. Geriausias laikas susilaukti vaiko yra iki 35 metų. Taip visada buvo ir taip visada bus. Tačiau aš nenoriu

kaltinti moterų ir versti jas bijoti ar nerimauti. Šių sunkumų priežastis yra ne pačios moterys, o neinformuotos visuomenės, darbdavių ir sveikatos planuotojų požiūris. Gydytojais ir sveikatos planuotojais turėtų suvokti šią grėsmę visuomenės sveikatai ir skatinti moteris pastoti tada, kai tai yra biologiškai optimalu. Kai tik įmanoma, reikėtų moterims padėti susilaukti vaikų anksčiau“.

„Infertility Network“ vadovė Clare Brown sakė: „Vaikų susilaukimo atidėliojimas iki tada, kai įžengiama į ketvirtąjį dešimtmetį, yra daugelio žmonių pasirinkimas, tačiau jiems derėtų žinoti, kad tuomet norint pastoti susiduriama su daugiau problemų, ypač kai moterys būna vyresnės nei 35 metų ir jų vaisingumas natūraliai mažėja. O kai prisideda papildoma komplikacija, pavyzdžiui, užsikimšę kiaušintakiai ar mažas spermatozoidų kiekis — tikimybė sėkmingai pastoti smarkiai sumažėja net ir tuo atveju, kai naudojamosi dirbtinio apvaisinimo paslauga“.

(BNS)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius - Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

JAV LB XVII TARYBOS TREČIOJI SESIJA — I AR PAGEIDAUJAMI GARBĖS SVEČIAI IŠ LIETUVOS?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Sesija vyko 2005 m. rugsėjo 23–25 d. Sheraton Detroit Novi viešbutyje ir Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre, Southfield, Michigan.

Iš viso turėti devyni posėdžiai ir dvi vakarinės programos. Šioje korespondencijų serijoje bus aprašyta posėdžių eiga, spontaniškai kilę užklausimai vienas ar kitam suvažiavimo dalyviui, bei pasidalinta bendrais išpučiais. Reikia pastebėti, kad nespėta visą eigą atidžiai užsirašyti. Taigi, šiuose aprašymuose pasitaikys ir spragų.

**Pirmasis posėdis
(penktadienį)**

JAV LB XVII Tarybos prezidiumo pirm. Regina Narušienė.

Seriją atidarė tarybos prezidiumo pirmininkė Regina Narušienė. Sugiedota JAV ir Lietuvos himnai. Giedojimui vadovavo Antanas Polikaitis. Invokaciją skaitė kun. Jaučius Kelpšas. Po to buvo mirusiųjų pagerbimas, kurį pravedė Birutė Vindašienė. Ilgesniame žodyje buvo prisimintas popiežius Jonas Paulius II, kurio motina buvo lietuvių kilmės. Taip pat prisimintas Amžinybės iškeliavęs Vytautas Kutkus, buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, įstatų ruošėjas, PLB vadovas.

Sesijos ruošimo komiteto vadovė ir JAV LB Michigan apygardos pirm. Liūda Rugienienė savo žodyje sveikino visus, laimingai atvykusius. Ji pristatė apygardos valdybą — Joną Urboną ir Vytautą Jonaitį — kuri sudarė šios sesijos rengimo komitetą. Registraciją tvarkė Algis Rugienius. Jo žiniomis, užsiregistravusių — tarybos narių ir svečių — buvo apie 90.

Sveikinimo laišką iš JAV ambasadoriaus Lietuvoje perskaitė Regina Narušienė. Buvo pristatyti garbės svečiai iš Lietuvos. Vytautas Landsbergis sveikino savo, Tėvynės sąjungos, Lietuvos ir Europos Sąjungos vardu. „Daug padarėte Lietuvos laisvei ir lietuvių pasaulyje. Darbai dar nebaigti“. Kitas garbės svečias iš Lietuvos buvo Arminas Lydeka, LR Seimo narys ir LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos narys. „Su komisijos darbu padidėjo darnaus, šaunaus, vaisingo darbo ir karštų diskusijų“, — teigė jis. Jis taip pat perskaitė LR Seimo pirmininko Artūro Paulausko sveikinimą. Ten rašyta, kad „Jūsų veikla neleidžia užsienio valstybėms pa-

miršti neteisėtos Lietuvos okupacijos. Dėkoju už neišsenkamą energiją Lietuvai!“

Šiltai sutikta Lietuvių fondo valdybos pirmininkė Sigita Balzekienė priminė, kad prieš akis kelias ateitin. „Kur jis mus nuves? Būkime atsargūs. Nepjaukime šakos, ant kurios sėdime. Išsaugokime LF gerą vardą, nors jį ir kritikuoju“. Ji priminė, kad šįmet yra naujų LF narių vėjus metas.

Liūda Rugienienė perdavė PLB valdybos pirmininko Gabrieliaus Žemkalnio sveikinimus iš Vilniaus. Jis linkėjo JAV LB likti šviesiu veiklos pavyzdžiu. Sveikinimai raštu taip pat gauti iš prel. Edmundo Putrimo, Rūtos Žilinskienės, Kandos LB Krašto valdybos pirmininkės; Jono Urbono, Lietuvių respublikonų vadovo; Ed Mickūno, Lietuvos Vyčių vadovo; Mykolo Abariaus, Lietuvių šaulių sąjungos pirmininko, ir „Lithuanian Heritage“ žurnalo leidėjo Valentino Ramonio. Po to prisistatė salėje esantys JAV LB tarybos nariai ir apygardų pirmininkai.

Sesijos darbotvarkės priėmimo diskusijų metu Donatas Skučas siūlė iš dienotvarkės išbraukti rytojaus dienas numatytą apvalaus stalo diskusiją apie LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos sudėtį, veiklą ir veiklos apimtį. Jo teigimu, nedera kalbėti apie užsienio valstybių reikalus. Tuo prasižengiama JAV įstatymams. Šis jo pasiūlymas salėje esančiųjų buvo garsiai nubautas. Po vykusios diskusijos Alfonsas Dziakas, JAV LB Krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas, atsiprašė Vytauto Landsbergio ir Armino Lydekos už Donato Skučo išsišokimus.

Nukelta į 5 psl.

Lietuvių fondo valdybos pirm. Sigita Balzekienė sveikina JAV LB XVII Tarybos sesiją.

Apvalaus stalo diskusijos LR Seimo-JAV LB komisijos reikalui. Iš kairės: Algimantas Gečys, Arminas Lydeka, prof. Vytautas Landsbergis ir Vytas Miciūnas.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Spalis - BALFo mėnuo

Nuo BALFo įkūrimo per tu ilgų, kupinų darbo ir rūpestių dešimtmečių eilę daug kas pasikeitė. BALFas buvo įkurtas, kad galėtų padėti tūkstančiams lietuvių, po Antrojo pasaulinio karo pabaigos sukimštų ir pabėgėlių stovyklas Vokietijoje. Pirmieji BALFo darbuotojai buvo pasišventę mūsų tautiečiai, dar gerokai prieš karą atvykę į šią laisvės ir demokratijos šalį, o kai kurie jau joje gimę. Artimo meilės vedini, jie buvo pasiryžę teikti visokeriopą pagalbą nepažįstamiems žmonėms karo nuniokotoje Europoje, vien dėl to, kad tai buvo lietuviai, vien dėl to, kad buvo praradę ne tik visą savo turtą, bet ir gimtąją žemę. Jeigu pažvelgsime į Amerikos gyventojus, taip gausiai atsiliėpusius į savo tautiečių praradimus, pražūsus dviem nuostolingiems uraganams — „Katrina“ ir „Ritai“, tai geriau įsivaizduosime tuos pirmuosius BALFo darbus, gelbstint lietuvių pabėgėlius ne tik nuo skurdo, bet ir neviltingos. Juk labiau, kaip materialinių gėrybių, jiems tuo laiku reikėjo užjaučiančio žodžio, reikėjo pajusti, kad nėra užmiršti, niekam nereikalingi, beteisiai pabėgėliai — žmonės be tėvynės.

Ir vėliau, kai didžioji dalis tų pabėgėlių naują gyvenimą pradėjo šiapus Atlanto, BALFui darbų netrūko. Buvo atrasti keliai ir siauri takeliukai, kuriais paguodos siuntinėliai pasiekė vargstančius lietuvius net tolimajame Sibire. Kaip pasakoja dabartinė BALFo centro valdybos pirmininkė Maria Rudienė — nenuilstanti jo darbuotoja ir siela — kartu su siuntinėliais pas tremtinius Sibiran ir vargstančius savo tėvynėje, keliauvo Amerikoje leidžiama lietuviška spauda (dažnai ir mūsų „Draugas“). Kad bolševikams nekiltų įtarimo (juk laisva užsienio — ir dar lietuviška — spauda buvo nepageidautina, pavojingesnė už atominius ginklus), daiktai, dedami į siuntinėlius, būdavo suvyniojami į laikraščių puslapius. Juos gavusieji žinojo, ką daryti: lietuviškas laikraštis iš užsienio buvo atsargiai išvyniojamas, išlyginamas, perskaitomas, o po to keliaudavo iš rankų į rankas, tuo būdu praverdamas „necenzūruotų“ žinių iš laisvojo pasaulio langą. Kartu su „Amerikos balso“ ar Vatikano

radijo laidomis, tai buvo patikimiausias informacijos šaltinis už geležinės uždangos uždarytiems lietuviams. Deja, piktos valios žmonės niekuomet nesnaudžia, tad ir BALFo ši „buržuazinė vakarietiška propaganda“, siunčiama maisto bei drabužių siuntinėliuose, buvo susekta ir sustabdyta.

BALFas tebeveikia. Tiesa, daug jo darbuotojų jau sulaukė brandaus amžiaus, tačiau pasiryžę dirbti, kol pasaulyje bus bent vienas vargstantis mūsų tautietis: o tai kone neapibrėžtas laiko tarpas... Čikagoje (būtent tame pačiame pastate, kur leidžiamas „Draugas“) yra įsikūrusi BALFo centro įstaiga. Nepaisant metų naštos ir sveikatos problemų, čia tebesilanko ir centro valdybos pirm. Maria Rudienė, tvirtai savo rankose laikydama šios organizacijos vėirą.

Kiek daug laiškų su prašymais kasdien ateina į BALFą (ypač iš Lenkijoje gyvenančių lietuvių), kiek daug paramos dar reikia ir tėvynėje gyvenantiems — provincijų mokykloms, našlaičiams, besimokančiam jaunimui, seneliams, neįgaliesiems, pensininkams, daugiavaikėms šeimoms... Tų vargstančių sąrašas, rodos, nesibaigiantis. Kiekvieną savaitę į BALFo centro patalpas susirenka būrelis savanorių, rūšiuoją suaukotus daiktus (rūbus, vaistus, mokslo priemones ir pan.), pakuoja siuntinius, kurie po to iškeliauja pas pagalbos reikalingus. Gavusiems tuos artimo meilės siuntinėlius, galbūt už aspiriną, šokolado plytelę, vitaminų buteliuką ar šiltas kojines, yra svarbiau jausmas, kad kažkas už jurių marių juos prisimena, užjaučia ir teikia paramą.

Spalis — BALFo mėnuo. Pa-prastai šį mėnesį renkamos ir piniginės aukos (juk siuntinių pasiuntimas nemažai kainuoja, o lėšos iš debesų nenukranta). Tiesa, tų aukų rinkėjai nebevaikšto nuo durų prie durų, nebelanko savo tautiečių, prašydami paaukoti kelis dolerius (kai kur aukos renkamos prie bažnyčių), bet ragina išrašyti čekį, pasiunčiant į BALFo centro įstaigą. Jeigu vargas lapoja ir šakoja, tai BALFas yra įrankis, pakertantis to vargo šaknis. Linkime, kad ši labdaros organizacija dar ilgai gyvuotų.

MACŲ SKONIS

KUN. JULIUS SASNAUSKAS

Kazin kiek metų mūsų „Katalikų kalendoriuje“ prie rugsėjo 23-ios, Holokausto dienos, būdavo prikerigiama rekomendacija: „Pasimelstina, kad žmogus žmogui nebūtų žiaurus“. Dabar, tiesa, jau kuris laikas to sakinio ten nėra. Vis piktindavau per radiją ir siūliau Birželio 14-ąją ar Sausio 13-ąją palydėti tokia pat pastaba. Gal kas išgirdo, o gal patiemis redaktoriams užkliuvo ar nusibodo. Taigi, nuo šiol tą dieną Lietuvos katalikams paliekama minčių ir maldų laisvė. Gali ir visai nesimelsti, jei nenori ar neišeina.

Man dažniausiai neišeina. Ir ne tik pagal aną pasiūlymą, dėl tariamo žmonių žiaurumo. Ko apskritai galėtum prašyti Dievo, mėgindamas piešti sau tai, kas buvo daroma su žydų tauta pas mus ir kitur? Niekada nesugebėsiu ir nesugebėsim tinkamai aprašyti tų susigūžusių, skarmaluotų gryno sielvarto figūrėlių, kitados Vilniaus gatvėmis nugintų į Panerius, į masinę skerdyklą. Iš gyvulinių vagonų dar būdavo sugrįžtama, iš anos ir kitų panašių procesijų — niekas, niekada. Melsti jiems amžinos ramybės? Jeigu Viešpats surizikavo prisiimti gelbėtojo vardą, jis pats turėtų susirinkti nužudytųjų sielas, ypač nužudytųjų, bejėgių aukos avinėlių. Nekalto kraujo lašais lyg votais išdabinti savo amžinosios karalystės sienas. Mes per maži, per menki, kad įstengtume pažvelgti jiems į akis. Galėčiau dangaus prašyti tik amžinos neramybės mums visiems, gyvenantiems šioje

žemėje, šiame mieste, apipintame meiliausiais žydiškais epitetais ir per keliolika mėnesių prarijusiam visa, kas buvo čia žydiška, visus iki paskutinio tos tautos žmones, tarsi jų gyvenimas būtų buvusi klaida, neteisybė, blogis.

Nereikėjo priklaustyti SS batalionams, nereikėjo paleisti nė vieno šūvio, kad šiandien suvaitotum „Viešpatie, pasigailėk“ įsukęs ten, kur turėtų būti pilna jo gyvenimo, jų krautuvėlių, škalų, sinagogų ir iš ko dabar nelikę akmenų ant akmenų. Mano mylimas miestas niekada nebus toks, koks būtų galėjęs būti, jei iš jo nebūtų buvusi atimta ana istorija. Tai šen, tai ten Senamiesčioje iš po tinko ir dažų išlendantys hebrajiški rašmenys nuolat mus persekios lyg amžinas priekaištas, kad nesugebėjome apginti ar net užstoti tų, kurie čia šimtmečiais taikiai ir darbščiai kūrė savo gyvenimą.

Ir kituose Lietuvos miesteliuose, besikalbant su anų įvykių liudininkais, nesyk pritrenkdavo tuščios vietos ten, kur reikėtų iki amžiaus pabaigos krūpčioti iš siaubo. Per kilometrą nuo tavo namų nugalabytai ir suversta į duobes keli tūkstančiai tavo kaimynų, ir nieko atminty nelikę. Nesisapnuoja. Taip, miestely kalbėjo, kad visus žydus surinko ir sušaudė. O vokiečių kareiviai buvo linksmi, apdalydavo vaikus šokoladukais, kvėpėjo mielu, kitas ir pagrieždavo lūpine armine. Reikėjo slėpti nuo jų vištas ir lašinius... Baisiau nei lietuvių žydšaudžių nusikaltimai man vis rodosi tai, kad daugelio anuomet tikėta, jog

tau ir tavo tautai įmanoma gyventi, kalbėti apie laisvę, net jaustis laimingam, iš baimės, iš buko abejingumo nurašant kitus, esą mažiau nusipelnčius vietas po saule. Tegu sau sukasi mirties fabriko ratai, vis tiek jų nesustabdysi, o mums reikia gyventi, išsisaugoti, atkurti savo valstybę. Arbatėlės apkarto tik vėliau, artėjant frontui ir Raudonajai armijai, begalvojant apie kalėjimus ir tremtis, kurie tau pačiam parengti. Keliant taures už naujuosius 1944 metus, jau ritosi ašaros, jau buvo reflektuojama situacija ir ieškota būdų, kaip nuo jos išsisukti.

Suprantu, jog nieko nėra lengviau ir kvailiau, kaip rašyti moralinius nuosprendžius atbuline data, esą kažkas galėjo būti didvyris ir šventasis, tačiau rūpinosi tik savo kailiu. Begigu postringauti, kai dėl elementariausio žmoniškumo nereikia statyti ant kortos savo paties gyvybės. Bet netikiau, kad tie, kurie vis dėlto užsikrėtė naikinamos tautos likimu, buvo ypatingi drąsuoliai ir didvyriai. Į tokias akcijas einama nesvarstant, vien iš dvasios pagavos, iš negalėjimo elgtis kitaip. Kodėl tos būtinybės užstoti nelaiminguosius atsirado taip mažai krikščioniškoje tautoje, kuriai buvo kėsiami ir kemsami evangeliniai priesakai. Ir šiandien, po savų priespaudos ir kančios patirčių, ar esame kitokie? Ar gali dar čia gimti tas, bent kiek didesnis „negaliu“, prievartos ir neteisybės akivaizdoje?

Prieš daugelį metų tuometiniame Lenino prospekte buvau kaimynystėje gyvenusių žydų pavaišintas jų šventiniais macais. Kažkaip vis pasitaikydavo gyventi šalia jų, stebuklingai išlikusių ar atvykusių

iš kitur ir dar neemigravusių į Izraelį. Ant suoliukų dabartiniame „prancūzparkeyje“ dar galėdavai nugirsti idiš kalbą, name priešais jį bendra virtuve dalijomės su pani Suvalska, paskui su inteligentiškąja Raja, o klasėje visus linksmindavo apskritaveidis Lazeris, vėliau išvažiavęs į protėvių žemes. Su macais buvo įprasta visų vaikų istorija, kai per dienas belakstydamas laiptais būni pastebėtas ir užkalbintas, kai netyčia atsitrenkęs į suaugusiuosius sukeli jiems švelnumo ir dosnumo bangą. Dėl to paties gerų jausmų antplūdis kaimynė šypsodamasi ir pasikvietė pas save, kalbėjo kažką apie savo tradicijas ir įteikė dovanų didelį traškantį paplotėlį. Jis nebuvo skanesnis už juodą duoną, parbarstytą cukrumi, tačiau valgiau, iš pradžių nedrąsiai, bet su kiekvienu kėniu vis mažiau tikėdamas, kad ji man ištiesusios rankos gali būti piktos ir klatingos.

Ačiū Dievui, sakau dabar, kad tarp viso to, ką vaikystėje išragauji, buvo ir ta neįprasta mūsų kaimynų duona, kito ir čia pat buvusio pasaulio dalis, bauginusi savo kitoniškumu ir malonės valandą parodžiusi, jog gyvenimas ir ten, ir čia vertas to paties švelnumo ir meilumų. Nežinau, ar užtektų dabar paslaptingos dieviškos jėgos prisisiūti ant nugaros Dovydo žvaigždę, jei Vilniaus gatvėmis matytų varomą aną pasmerktųjų minią. Bet jei ne tas vaikystės macų skonis, turbūt negalėtum iki galo suvokti, ko neteko šis miestas, sukišus po žemę jo šimtametę žydų istoriją. Ir iš sielvarto prarandi žadą, nes bergždziai dėliotum šioje vietoje maldų žodžius.

ŽYDIŠKOS VILNIAUS KRIKŠTYNOS

Perskaičiau Juliaus Sasnausko „Macų skonį“ ir tariu — Amen. Aš jį prisimenu. Jis pranciškonas, brolis Julius. Visų brolis. Ne todėl, kad gerą žodį apie mus, žydus, pasakė. Tiesiog todėl, kad jis žino, kas yra bloga ir kas yra gera. Ir jis meldžiasi ne akiai. Jis užduoda Jam labai nepatogius klausimus, nuo kurių Jis turėtų labai nepatogiai jaustis — už ką? Kodėl?

Brolis Julius apraudo sustabarėjusias sielas. Jis kalba tai, ką kiti bijo kalbėti. Jis žino, kokia buvo ir kokia gali būti tylėjimo kaina. Ta, kai slepia vištas, bet išduoda skerdyklon kaimynus...

Lietuva, ačiū Dievui, dar turi žmonių, kurie, nevilkdami jokiais valdiškais kostiumais ir nepretenduodami į tautos patriarchus, vis dėlto yra tautos tiesa ir sąžinė, jos dvasinis autoritetas, kurio visi ieško ne ten, kur reikia — Prezidentūrose, Seime ir kitose velnio apsėstose parduotuvėse. Į ją pretenduoja ir tylėjimui atnašaujantys liaudies premijų laureatai, šiaip intelektualai. Nereikia pretenduoti. Reikia būti tiesa. Tada bus lengviau tikėti šviesa ir paisyti 10 Dievo įsakymų. Ir nebijoti sakyti tiesą. Net Jam. Už ką? Kodėl?

Tebetyli vadovėliai, tebetyli inteligentai, tik vienas kitas primena — nežudyk!

Prezidentai vaikšto raudonais kilimais. Prezidentai kalba gražiais sakiniiais — Lietuva niekada nebus ksenofobų šalis. Kokie gražūs žodžiai. Tik nejauku, nes žodžiai panašūs į tinką, į storą jo sluoksnį. Dar vienas proginis minėjimas. Besielis ir melagingas. Tik žodžiai.

Iš pradžių buvo žodis. Jis iš pradžių buvo ir Vokietijoje. Dujų ka-

meros buvo tik paskui.

Kiekvienąsyk, kai uždarau „Delfi“ interneto komentarų langelį, jaučiuosi tarsi per plauką išvengęs virtualios mirties nevirtualiame „Delfi“ ūkio garaže. Į mane išleidžia visas apkabas, mane degina, dusina dujų kameroje, aš krentu nuo kopėčių. Ar man skauda? Taip, ypatingai dėl to, kad šaudantys yra besieliai, pasimete, neapšviesti Jo ir švietimo sistemos žmogeliai. Jie kuria rytojaus Lietuvą. Su akmeniu užantyje ir su apkaba šovinių vietoje širdies. Nieko dora jie nesukurs nei sau, nei savo vaikams. Šaudo į mane „Delfi“ ir aš vis labiau susimąstau. Ne apie šaudančius. Aš labiau susimąstau apie tylinčius. Apie tuos, kurie girdi šūvius ir tyli. Kaip tada. Arba apie tuos, kurie, švilpiant dar virtualioms kulkoms, kitos valstybės prezidentui ir visam pasauliui praneša — Lietuva niekada nebus ksenofobų šalis. Niekada. Niekada. Niekada...

Aš jų nekaltinu. Aš varčiau istorijos vadovėlius. Kas jiems žydai. Užrašus užtinkavo, žmones... Jų tiesiog nebėra. Žmones irgi užtinkavo. O istorijos vadovėliuose Lietuvos ateitis apie 600 metų bendro gyvenimo praeitį sužino iš 1,5 puslapio. Tiek pat ir holokaustui. Pokšt, ir nėra 200,000 žmonių per 1,5 puslapio. Greitai ir neskausmingai. O kas jie buvo? Gal ką gero Lietuvai padarė, gal kokių pėdsakų paliko, gal ką žymaus parašė, nutapė per tuos 600 metų? Pokšt... ir nėra žydų. Nėra nė jų atminties. Tik folkloras apie kopėčias. Tas ir liks. Kai kurie dar žino Zimaną, Slaviną, Meškupą, nes tie arčiau kopėčių... Merą, Kanovičių, Livsica, Kulbaką, Josade, Oserovičių ir kitus, kurie tolėliau nuo kopėčių žino? Ar Mero „Lygio-

sios trunka akimirka“ nevertos išsamios analizės literatūros vadovėliuose, ar, atleiskit už nekuklumą, Kanovičiaus „Žvakės vėjyje“? Ar Mero šedevras, krauju parašytas, nevertas Nacionalinės premijos, kad ir po tiekios metų? Ar istorijos vadovėlyje užtenka tik Slavino, ar kito žydo pasirašytų trėmimo instrukcijų faksimilės? Gal kokią nuotrauką iš to prarasto Vilniaus idėjo? Tai kaip mus prisimins? Ar prisimins? Ar tos atminties labiau reikia mums, išnykstantiems, veik išnykusiems iš Lietuvos gyventojų statistikos? Ar to labiau reikia lietuviams? Kas žino, kad mano propoprosenelis gatves grindė mieste, kuriame dabar gamina įžymaus Lietuvoje Uspaskich agurkus? Mano protėvių darbas liko. Kad ir po 10 asfalto sluoksnių, nes aš prisimenu. Mano protėvių darbas yra tų atėjusių asfalto sluoksnių pamatas. O ką prisimena jie? Ir ką jiems siūlo prisiminti tie patys literatūros ir istorijos vadovėliai. 600 metų — pokšt ir nėra. Selektvinė atmintis augina mankurtus...

Iš pradžių buvo žodis... Išeina koks buvęs tarybinės žurnalistikos politrukas, o dabar vyriausybės vadovo referentas, ir sako — suskaičiavome, kad jūsų turto yra mažiau, negu teigiate. Gerbiame, tai ne mūsų turtas, tai jūsų turtas. Mūsų istorija yra jūsų turtas. Jūs save, savo istoriją apvaginėjate antrusyk. Mums seniai nebereikia jokio turto — gražinkite sau ir pasauliui bent pavadinimus — Žydų ligoninė, Strasono biblioteka. Tegu ten šoka strip-tizus. Nei Gaonui, nei Strasunui daugiau nieko nereik.

Ar niekam nebaisu, kad Vilniaus žydų kapuose teliko apie porą šimtų kvadratinį metrų laisvos žemės?

Baisu turėtų būti dėl to, kad jos užteks visiems likusiems... Pokšt ir baigėsi 600 metų. Nebėra tautos, ir atminties nebėra. Pokšt. Žydų kapuose laidoja žmones. Vilnius man primena didelės istorijos kapines, be paminklinio akmenų, vardo ir pavardės... Dar nevelu pagerbti mirusią istoriją...

Iš pradžių buvo žodis... Dabar šaudo žodžiais. Gydo vienetai. Pranciškonų vienuoliai. Koks baises žodis vienuoliai, vienišiai, vienetai. Kokie gražūs sielovados žmonės...

Nebėra mūsų Lietuvoje. Baisu pagaltoti, kad nebėra ir jokios atminties apie mūsų buvimą, prieinamos kiekvienam mokinukui. Taip ir tie Atminties blyksniai tamsoje, kaip brolio Juliaus, išnyks ir jie kada nors. Nes iš kartos į kartą nebeperduoda nieko. Kai išnyksime mes, turėtų likti namai, knygos, pastatai, vardai ir darbai. Dabar neliko nieko. Tik vienas kitas dar mena... Kai neliks ir jų — beliks visiškai sterili „Juden Frei“ erdvė. Ir danguje, ir Lietuvos žemėje mes tebusime tuščias, kopėčiom lipantis, garsas, kurio jau niekad antrą kartą nebeužmuš.

Gražinkite sau mūsų istoriją. Vardo negalima privatizuoti, jo negalima parduoti, ikeisti. Žmogus gimsta ir miršta, turėdamas vardą. Nejaugi 600 metų žmogus gali nemirti bevardis?

Pakrikštykite mus mums jau išėjus.

Iš pradžių buvo žodis... Telieka jis ir mums išėjus.

Ačiū broliui Julijui. Ačiū, kad meldžiasi Jam už mus visus — žydus ir lietuvius. Buvusius, esamus ir būsimus.

Sergejus Kanovičius

Atkelta iš 3 psl.

Savo pranešimo pačioje pradžioje Regina Narušienė irgi viešai garbės svečių atsiprašė už jau minėtą Donato Skučo išsišokimą. Šioje vietoje Kęstutis Keblys kėlė ranką „Dėl tvarkos!“ ir norėjo kažką pasakyti dėl jos atsiprašymo. Pastaroji priminė, kad savo pranešime ji galinti kalbėti apie ką ji nori, ir jo prašė atsisėsti. Jam tuoj nepaklusęs, R. Narušienė pakartotinai ir griežčiau jam vėl liepė atsisėsti. Leptelėjęs „Taip, ponio mokytoja!“, jis pagaliau atsisėdo.

Savo pranešime tarybos prezidento pirmininkė teigė, kad LB-LF nesusipratimai buvo visiems skaudūs. „Mes buvome ir esame LF partneriai. Į mūsų įstatus reikia įrašyti LB ryšius su kitomis organizacijomis, kaip LF, Cleveland mieste esančia 'Sodyba', LR Seimo komisija... LR Seimo ir JAV LB komisija turi būti prasminga ir naudinga“. Kitais metais įvyksta PLB seimas. Mes dar vis neturime naujos misijos, o jos reikia. Ji linkėjo sėkmingos šios tarybos sesijos.

Pertraukos metu šnektelejau su Alfonsu Dziku ir pora kitų. Jo manymu, „D. Skučas pasakė priešingai nuo to ką mes norime padaryti. Svečius iš Lietuvos kvietėme visada“. Tuo tarpu R. Narušienė teigė, kad ji nesuprantanti D. Skučo pastabų pagrindo. Kalbėdama daugiau apie LF ir LB santykius, Sigita Balzekienė pabrėžė, kad laikas užkasti kovos kirvukus.

JAV LB XVII Tarybos prezidiumas trečiojoje sesijoje. Iš kairės: Birutė Vilutienė, Birutė Vindašienė, Gediminas Damašius, Regina Narušienė ir Jūratė Budrienė.

Antrasis posėdis

Krašto valdybos nariai savo metinius pranešimus ar ataskaitas buvo iš anksto paruošę ir tarybos nariams išdalinę, todėl tie pranešimai nebuvo kartojami posėdžio metu. Jų taip pat negavo spaudos atstovai. Pačioje sesijoje pranešimai turėjo ribotis neįvykdytų darbų aptarimu ir siūlymais tarybos svarstyti. Krašto valdybos pirmininkės Vaivos Vėbrautės pranešimą skaitė Elona Vaišnienė. Porą minčių iš to pranešimo. Būti lietuviais už Lietuvos ribų nėra taip lengva... Kitais metais vėl atsisgręšime į save. Bus Dainų šventė. Tuo tarpu trūksta spaudoje rašančiųjų, trūksta lėšų veiklai. Reikia pasirūpinti savo pamaina.

Savo papildomus pranešimus taip pat davė Elona Vaišnienė LB

płetros reikalu. Ji priminė, kad antrabangių palikuonys yra lietuvių tautos dalis. „Kai kitus įtraukiame veiklon, būkime šalia iki jie gauna patyrimo“. Reikia palaikyti ryšius telefonu, reikia naudotis elektroniniu paštu. Stasys Bačkaitis kalbėjo apie mokslo reikalus ir pranešė, kad numatomos keturios mokslo konferencijos.

Pertraukos metu pasivijau Vytautą Landsbergį. Norėjau išgirsti jo reakciją į D. Skučo pastabas. „Skučo pastabos buvo užgaulios, bet prie to esu pripratęs“, — aiškino profesorius.

Po pertraukos pranešimą darė Juozas Polikaitis, vadovaujamas Socialinių reikalų tarybai. Jis paminėjo paguodos telefonu projektą, „Sodybos“ reikalus ir planuojamą persitvarkymą. Arūnas Karalis, nuo pereinamųjų metų gruodžio mėnesio JAV

Visos nuotraukos Gražinos Kriaučiūnienės.

Lietuvių jaunimo sąjungos pirminkas, pranešė apie ruošą Jaunimo kongresui, kuris įvyks kitais metais. Savo kelionėse numato aplankyti įvairias vietas. Jo teigimu, susižinojimas su skyriais yra geras. Išskirtinai paminėjo Lietuvių dienas Los Angeles.

Gintaras Čepas davė Kontrolės komisijos pranešimą. Jokių netikėtumų nerasta.

Trečiasis posėdis

Čia įvairios tarybos komisijos rinkosi savo posėdžiams, kurių metu buvo padaryti nutarimai veiklos būdams ir veiklos gairėms nustatyti. Padaryti nutarimai vėliau buvo pristatyti, diskutuoti ir priimti arba atmesti visos tarybos sesijoje.

Brežnev, 1964 m. susidorojęs su Chruščiov, perėmė valdžią, pradžioje kartu su Aleksej Kosygin, o paskui ir pats vienas, iki jo mirties 1982 m. Jis nesuprato, kad kraštui reikėjo dramatinės ekonominės reformos ir griežto posūkio į taikingesnę užsienio politiką. Į amžiaus pabaigą jis visai apgledo, buvo kaltinamas neveiklumu, dar kitaip vadinama stagnacija. Mirė senas, 76 metų sulaukęs, sumenkęs žmogus, neradęs atsakymo į korupciją, ūkio trūkumus ir bendrą ekonominį nuosmukį. „O kaip mūsų Adamkus? — sako man ne vienas lietuvis, — kada jis, jau gerokai per 76 metų, atras atsakymą?“

O čia dar viena „brežneviškė“ istorija. Susenės Brežnev 1979 m. iškilingai sutinka atskridusią Anglijos ministrę pirmininkę Margaret Thatcher, ir sveikina: „Gerbiamoji Indira Ghandi“, bet ji patarėjai tuoj pataiso: „Čia ne Ghandi, bet Thatcher“, o sumišęs Leonid, laikydamas popieriaus lapą, stena: „Bet čia parašyta, kad Ghandi“. Vargšas gavo seną pasveikinimo lapą, kuris buvo naudotas prieš kelis metus (1977 m.) panašiai sutinkant Indijos ministrę pirmininkę Indira P. Ghandi.

Pagalau įeiname pro pagrindinius Trejybės (Troitskaja) vartus, kairėje matome patį didžiausią pastatą, Arsenalą (ginklų sandėlis), kuris iš tikrųjų yra muziejus. Į jį grįšime vėliau. Dabar jau žingsniuojame pro kelis niūrius dabartinės Rusijos vyriausybės pastatus ir gidė mums aiškina, kas ten dabar vyksta, kur buvo Stalin darbo kambariai, kur susirinkdavo komunizmo didieji „bonzos“ planuoti vis naujas agresijas. Man neišėina iš galvos mintis: „Kur yra tie langai, už kurių 1939 metų rugpjūtį sėdėjo Molotov ir Ribbentrop, pasirašydami savo liūdnei išgarsėjusį paktą, kur tas langas, pro kurį 1940 metų birželio 14-os vidurnaktį Lietuvos užsienio reikalų ministras Juozas Urbšys pritrenktas žiūrėjo, desperatiškai galvodamas, kaip atsakyti Molotov į jo tik ką pateiktą ultimatumą, reikalaujantį Lietuvos vyriausybę jį tučtuojau priimti...“

Bet tos liūdnos mintys nukrypsta kitur, nes jau žygiuojame pro Katedros (Sobornaja) aikštę, kurioje yra net penkios cerkvės ar soborai. Prisimenu neseną vienos iš gidžių paaiškinimą dėl ortodoksų religijos bažnyčių pavadinimų. Cerkvė reiškia bet kokią ortodoksų bažnyčią, soboras — atitinka lyg katalikų katedrą, o chramo vardas naudojamas bet kokiai šventykloi. Šią aikštę būtų galima vadinti Kremliaus širdimi, nes

TRYŠ BUVUSIOS RUSIJOS SOSTINĖS ALEKSAS VITKUS

Nr. 21

čia vykdavo carų vestuvės, jų vaikų krikštynos ir kai kurios karūnacijos. Čia amžino poilsio vietą atrado ir ne vienas caras.

Tų katedrų lankytojai visos jos gali atrodyti panašios, bet kiekviena jų turi savo skirtingą istoriją. Arkangelo Mykolo soboras buvo pastatytas 1508 m., čia yra palaidotas ir pirmasis Romanovų dinastijos caras Michail, o taip pat ir Ivan IV (Rūstusis), bet pastarasis, ortodoksų patriarcho nurodymu, tik už ikonostazės, pertvaros skiriančios altorių nuo tikinčiųjų. Šalia guli ir jo du sūnūs.

Apreiškimo soboras, devynių kupolų, yra dar asenesnis, statytas 1489 m. kaip carų privati maldykla. Patriarchas ir čia buvo uždraudęs Ivan Groznij (Ivan Rūstusis) įžengti. Jis galėjo stebėti pamaldas tik iš toliau.

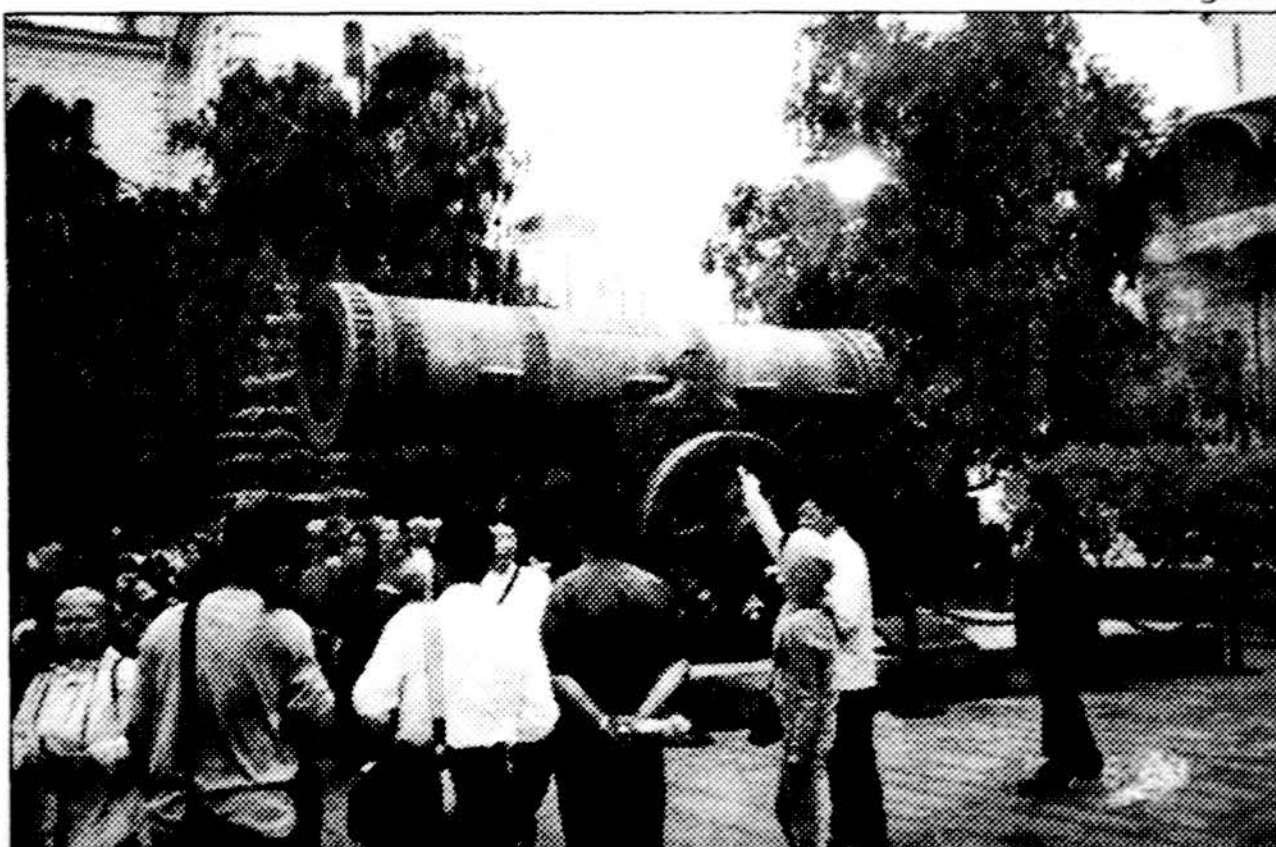
Pats seniausias soboras, statytas 1479 m., vadinamas Uspensky, arba į Dangų Ėmimo (dormition). Čia palaidoti visi ankstyvieji ortodoksų Bažnyčios patriarchai, čia popus šventindavo ir patriarchus. 1812 metais, užėmęs Maskvą, šioje bažnyčioje Napoleonas laikė savo arklius. Šioje bažnyčioje 1989 m. buvo atlaikytos pirmos po 1917 metų revoliucijos pamaldos Kremliuje. Visos penkios bažnyčios buvo skirtos carams, ir visos yra nepaprastai turtingai dekoruotos.

Toje pačioje Katedrų aikštėje stovi ir didžiausias pasaulyje milžiniškas Caro varpas, šešių metrų aukščio ir tokio paties diametro, sverias 210 tonų, išlietas 1735 m. Nesugalvojus, kaip tokį sunkų varpą įkelti į varpinę, jis taip ir liko tūnoti ant neaukšto granitinio

pedestalo, nei karto nesuskambėjęs. Kai varpas buvo dar liejykloje, ten kilo gaisras, ir vienuolika tonų sveriantis gabalas atskilo. Greta to „nelaimingo“, niekada neskambėjusio varpo yra niekada neiššovusi didžiulė patranka. Tai vadinama caro „puška“, išlieta 1586 m. Ji turėjo ginti vieną pagrindinių Kremliaus sienų bokštų, Spasskaja (Išganytojo), todėl stovėjo Raudonojoje aikštėje. Jos kalibras yra 890 mm, vamzdžio ilgis penki su puse metro. Supratau, kad ją užtaisyti vieną toną sveriančiu sviediniu nėra taip lengva, patranka XVIII amžiuje buvo perkelta į Kremliaus kiemą, kur ji sėdi ir šiandien, niekad neiššovusi.

Kremliaus istorija prasidėjo 1147 metais, kai kunigaikštis Jurij Dolgorukij (Ilgarankis) atėjo prie Borovitski kaimo ir nutarė, kad ten ant kalno būtų gera vieta jo piliai. Jis ten grįžo 1156 m. ir pastatė medinę pilį. Tai ir buvo pati Kremliaus bei Maskvos pradžia. 1237—1238 metais mongolai nuteriojo ne tik Maskvą, bet ir kitas rusų kunigaikštystes, kaip Vladimir, Suzdal ir kitas. Maskva greitai atsigavo, kai jos valdžią 1276 m. perėmė kunigaikštis Danila. 1328 m. Ivan, kuris mokėjo iš valstiečių mitriai išrinkti mokesčius, pasivadino didžiuoju Maskvos kunigaikščiu ir netrukus perėmė Vladimir bei Suzdal kunigaikštystes. Maskva tapo pagrindinis rusų kunigaikštysčių centru ir sostine iki pat Piotr Didžiojo laikų, kuris krašto sostinę 1712 m. iš Maskvos perkėlė į savo sukurta Sankt Peterburg.

Bus daugiau.

Niekada neišauta caro „puška“.

J. Dovydeno fotografijose — du Afganistano dešimtmečiai

Afganistano peizažas.

Jono Dovydeno (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 3 d. (ELTA) — Dviejose sostinės meninės fotografijos erdvėse — „Prospekt“ ir Vilniaus fotografijos galerijoje — atidaryta fotomenininko Jono Dovydeno fotografijų paroda „Afganistanas 1985-2005“.

J. Dovydenas — išeivis iš Lietuvos, didžiąją kūrybinio gyvenimo dalį praleidęs JAV. Jis gimė 1939 m. Kaune, baigiantis Antrajam pasauliniam karui, 1944 m. su šeima pasitraukė iš Lietuvos, gyveno Vokietijoje, 1949 m. emigravo į JAV. J. Dovydenas baigė Brown universitetą, kuriame studijavo rašymo meną ir anglų literatūrą. Fotografijos jis mokėsi Rhode Island dizaino mokykloje Providence ir Dizaino institute prie Illinois Institute of Technology Čikagoje.

Nuo 1968 m. dirba kaip nepriklausomas fotografas. Jo fotografijos eksponuotos Čikagos meno institute, Šiuolaikinio meno muziejuje Čikagoje, Kongreso bibliotekoje Washington, DC, ir kitur. J. Dovydenas fotografavo žurnalams „Time“, „National Geographic“, „Adventure“, ir kt., išleido du fotografijų albumus „Chicago Houses“ ir monografiją „Nevada: A Journey“.

Pirmoji jo fotografijų paroda Lietuvoje surengta 1982 m. Lietuvos fotomenininkų sąjungos galerijoje. J. Dovydenas tapo pirmuoju amerikie-

čiu fotografu, kurio autorinė paroda vyko sovietinėje Lietuvoje. 1989 m. Menininkų rūmuose Vilniuje jis eksponavo savo nuotraukas iš sovietų okupuoto Afganistano. 2002 metais įvyko dar viena paroda gimtinėje, kurią lydėjo katalogas „Sugrįžimas į paliktą kraštą“. J. Dovydenas šiuo metu gyvena Massachusetts ir Vilniuje.

Afganistanu fotografas domisi nuo 1985-ųjų. Nuo to laiko ne vieną kartą jis lankėsi šioje šalyje kaip karo korespondentas. Parodoje pristatomose fotografijose atsiskleidžia per porą dešimtmečių šalyje vykę pokyčiai: nuo partizaninio karo su sovietų okupantais iki pirmųjų mėginių kurti taikų gyvenimą stebint JAV taikdarius.

J. Dovydenui svarbūs ne tik tarptautinės politikos žaidimų ženklai Afganistano kasdienybėje, bet ir paprastų afganistaniečių gyvenimas — jų pramogos, mokykla, vaikai ir atšiauri gamta.

Vilniaus fotografijos galerijoje Didžiojoje gatvėje eksponuojama nuotraukų serija iš Afganistano mokyklų. Fotografijose matomi vaikai — padūkė ir susikaupę, linksmi ir susidomėję. „Prospekt“ galerijos fotodarbuose vyrauja karių gyvenimas, afganistaniečių tradicinės pramogos su žirgais bei pastarųjų metų aktualijos.

Politikai pinigus patiki žmonoms

Atkelta iš 1 psl.

Beje, pagal oficialias deklaracijas žmona yra gerokai turtingesnė už garsų politiką. J. Blažytės turtas siekia 109 mln. litų, V. Uspaskicho — per 43 mln. litų.

Pelningi praėję metai buvo ir premjerui A. Brazauskui bei jo žmonai Kristinai Brazauskienei. Bendras jų turtas ir santaupos sudarė daugiau kaip puspenkto milijono litų.

Tiesa, premjeras nėra toks turtingas kaip viešbutį „Crowne Plaza“ valdanti jo žmona. Vyriausybės vadovo sąskaitoje — 858,000 litų turto ir piniginių lėšų, K. Brazauskiene valdo 3.49 mln. litų vertės turtą. Be to, pernai premjero sutuoktinė paėmė 3.358 mln. litų paskolą. Spaudai ji yra teigusi, kad už paskolą išpirko viešbučio akcijas.

Beje, lyginant praėjusių trejų metų Brazauskų deklaracijas, pagal jas premjero šeima akivaizdžiai gerino savo finansinę padėtį. 2003 metais jų turto vertė ir piniginių lėšų sudarė per 2.101 mln., 2002 metais — 1.787 mln. litų.

Už savo vyrą gerokai turtingesnė yra ir prezidento žmona Alma Adamkienė. Nors ji neturi jokio turto, pernai turėjo per 1.147 mln. litų piniginių lėšų. Asmeninis V. Adamkaus turtas įvertintas vos 26,000 litų, o jis uždirbo beveik 125,000 litų.

Panašiai jis uždirbdavo ir ankstesniais metais.

Kukliausiai tarp valstybės vadovų atrodo Seimo pirmininko Artūro Paulausko šeima. Jo ir žmonos Jolantos Paulauskienės bendras turtas bei piniginių lėšų tesiekia 811,000 litų.

Pagal deklaracijas Seimo nario mandatą turi 28 milijonieriai.

Seimo nario kėdės atsisakius V. Uspaskichui, turtingiausio parlamento titulas atiteko jo partijos nariui, Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkui Antanui Bosui. Jo deklaracijoje teigiama, kad jo ir žmonos Loretos Bosienės bendras turtas ir pajamos pernai siekė 22.44 mln. litų. Be to, A. Bosas yra suteikęs beveik 6 mln. litų paskolą, o pats negrąžinęs 913,000 litų kredito.

Dviejų parlamentarų šeimos deklaravo neturinčios turto. Tai — socialliberalės Nijolės Steiblienės ir liberalcentristo Jono Čekuolio.

N. Steiblienė paaiškino, kad butą, kuriame gyvena, yra užrašiusi dukrai, o už automobilį dar nėra sumokėjusi išperkamosios nuomos mokesčio, tad jis priklauso nuomos bendrovei. „Vasarį baigiau mokėti už automobilį, tad kitamet deklaracijoje būsiu 40,000 litų turtingesnė“, — sakė parlamentarė.

J. Čekuolis pernai savo butą pardavė ir gyvena Seimo viešbutyje.

Kontrolierių akiratyje — nestatutiniai santykiai

Atkelta iš 1 psl.

M. M., iš jo atimdavo tėvų perduotus pinigus.

Tėvai tikino dėl to net kreipėsi į štabo viršininką majorą Ričardą Mačinską, bet situacija nepasikeitė.

R. Valentukevičius dėl panevėžiečių skundo susisiekė su krašto apsaugos ministru Gediminu Kirkiu ir prašė atlikti išsamų tyrimą bei pateikti paaiškinimus, kodėl kariuomenėje toleruojami nestatutiniai santykiai.

Pasak kontrolieriaus, bataliono vadovybė į ministro nurodymą reagavo žaibiškai — eilinis M. M. buvo izoliuotas nuo kitų privalomosios pradinės karo tarnybos karių. Net tada, kai bataliono ugnies būrys išvyko į pratybas Pabradės centriniame poligone, M. M. liko bataliono dislokacijos vietoje.

„Šį sprendimą bataliono vadovybė priėmė siekdama apsaugoti karių nuo galimo smurtavimo“, — teigė R. Valentukevičius. Kadangi per tarnybinių patikrinimų nustatyta nusikaltamos veikos požymių, medžiaga perduota karo policijai. Kauno įguloje netrukus buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl kario terorizavimo.

Pasak tyrimą kontroliuojančio Kauno miesto apylinkės prokuratūros prokuroro Audriaus Armo, jau atlikti beveik visi procesiniai veiksmai, tačiau kol kas nė vienas batalione tarnaujančiam kariui nepateikti įtarimai.

„Tiksliai negalime pasakyti, kad eilinis buvo terorizuojamas. Žinoma, yra įtarimų, tačiau neteisėti veiksmai nėra viešai užfiksuoti. Privalome vadovautis tik faktais, o ne prielaidomis. Šioje situacijoje siūlyčiau palaukti karo policijos išvadų, juolab kad karys 100 proc. netvirtina, jog jis buvo terorizuojamas ir kad iš jo tyčiotasi“, — sakė R. Giedraičio bataliono vadas pulkininkas leitenan-

tas Rimantas Šiurys.

Seimo kontrolierius prisipažino girdėjęs, kad M. M. bataliono vadovams neįvardijo skriaudėjų. „Manau, kad jis bijo“, — pabrėžė R. Valentukevičius. Jis įsitikinęs, jog karys savo skriaudėjus išdrįs nurodyti tik baigęs tarnybą.

Pasak R. Šiurio, eilinio M. M. tėvai nuo pat sūnaus tarnybos pradžios siekė, kad jis tarnautų kuo arčiau namų. „Tačiau nieko negalime pakeisti — kur karo prievolės pareigūnai paskyrė, ten jis ir atlieka tarnybą“, — tvirtino vadas.

Tiesa, po tyrimo motorizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ vado pulkininko leitenanto Dariaus Užkuraičio įsakymu, eilinis M. M. toliau tarnauti buvo perkeltas į Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotąjį pėstininkų batalioną Alytuje.

Dėl neleistino elgesio kitų karių atžvilgiu per metus Lietuvos kariuomenėje atliekama 10-15 tarnybinių patikrinimų.

„Mūsų kariuomenėje tvarka griežta. Mums pavyko sukurti karinės pajėgas, kurios iš esmės skiriasi nuo buvusios SSRS okupacinės kariuomenės, kurioje buvo paplitę nestatutiniai santykiai. Pagaliau nereikia norėti, kad mūsų kariai būtų idealūs, — juk jie ateina iš gatvės, ir apsivilkę uniformą jie per dieną nepasikeis. Galiu užtikrinti, kad atėjus prieš netinkamą elgesį kariuomenėje vertiname itin griežtai“, — sakė karo policijos vado pavaduotojas ikiteisminiam tyrimui Ričardas Pocius.

Kariuomenės drausmės statutas nustato išsamią pažeidimų tyrimo tvarką. Visi kariai gali skųstis raštu arba žodžiu. Baudžiamojo proceso kodeksas įpareigoja karo policijos pareigūnus, gavus informaciją, nedelsiant pradėti tyrimą.

Sportas

* **Serbijos ir Juodkalnijos sostinėje vykusio Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) pasaulio reitingo varžybose** ketvirtąją vietą Lotynų Amerikos šokių programoje užėmė kauniečiai Justas Kučinskas ir Agnė Malinauskaitė. Turnyro nugalėtojais tapo Slovėnijos atstovai Matej Krajcer bei Iwona Golczak, finale aplenkę tėvynainius Jurij Batagel ir Jagoda Štrukel.

* **Ukrainoje vykusiose sportinio ėjimo varžybose trečiąją vietą vyrų 50 km nuotolyje užėmė Donatas Škarnulis (4:06:24)**, o jo brolis Darius buvo aštuntas (4:31:59). Tadas Šuškevičius distancijos nebaigė, o nugalėjo varžybų šeimninkas Aleksej Selest (3:56:23).

* **Savaitgalį Ruklos oro uoste vyko pirmą kartą surengtos greičiausio šalies automobilio varžybos**, kuriame greičiausiojo automobilio titulas atiteko „Lamborghini Murcielago“, kurį vairavo Andrius Krasnickas. Jo vairuojamas automobilis distanciją įveikė per 32.24 sekundės bei finiše pasiekė

271 km/h greitį. Pasak vairuotojo, automobilio greitis būtų buvęs kur kas didesnis, jeigu finalinio važiavimo trasa būtų buvusi sausa. Tačiau tądien lijo lietus ir lenktynininkai, siekdami greičio rekordų, privalėjo būti itin drąsūs. Antrąją vietą užėmė Aurelijus Petraitis su „Porsche 911 Turbo“.

* **Salvadore vykstančiose „La Vuelta Ciclista Femenina a El Salvador“ dviratininkių lenktynėse** kol kas nepralenkiamą bendrojoje įskaitoje pirmąją vietą užimanti „Nobili-Menikini-Cogear“ komandos narė Edita Pučinskaitė. Lietuvos dviratininkė, laimėjusi lenktynių prologą bei pirmąjį etapą, greičiausia buvo ir antrajame etape.

* **Šeštą pralaimėjimą paskutinėse aštuntose ikisezoninėse NHL rungtynėse patyrė Dainiaus Zubraus Washington „Capitals“ komanda**, sekmadienį svečiuose 1:7 turėjusi pripažinti Pittsburgh „Penguins“ pranašumą. Trečiadienį pirmąsias 2005-2006 m. reguliariojo NHL sezono rungtynes „Capitals“ žais su Columbus „Blue Jackets“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Nobelio medicinos premija atiteko australams

Stokholmas, spalio 3 d. (AFP/BNS) — Nobelio medicinos premija pirmadienį buvo paskirta australams Barry J. Marshall ir Robin Warren, tyrinėjusiems gastritą ir opaligę sukeliančias bakterijas, pranešė Karolio institutas.

Jie „padarė nuostabų ir netikėtą atradimą“, kad gastritą ir peptines opas sukelia bakterijos *Helicobacter pylori*, sakoma Nobelio premiją skiriančio komiteto pranešime.

„Dėl šio novatoriško atradimo, kurį padarė Marshall ir Warren, peptinė opaligė yra nebe chroniška ir dažnai nedarbingumą nulemianti liga, o liga, kurią galima išgydyti trumpu antibiotikų ir rūgšties išsiskyrimą slopinančių preparatų kursu“, — rašoma pranešime.

54-erių metų B. J. Marshall yra gydytojas, Vakarų Australijos universiteto klinikinės mikrobiologijos profesorius. Jo atradimas visiškai pakeitė dešimtmečius vyrausią teoriją, kad opaligę sukelia stresai, maistas, pagamintas naudojant daug prieskonių, ir padidėjęs rūgštingumas.

Tuo tarpu jis įrodė, kad tam tikros bakterijos yra daugiau kaip 90 proc. dvylikapirštės žarnos opų ir iki 80 proc. skrandžio opų priežastis. Maždaug du trečdaliai pasaulio gyventojų yra užsikrėtę *H. pylori*, tačiau daugumai žmonių jokie simptomai nepasireiškia. Šiomis bakterijomis užsikrėtę žmonės dažniau serga skrandžio vėžiu.

H. pylori, kuri buvo atrasta 1982 m., teoriją mokslininkai ir gydytojai iš pradžių išjuokė teigdami, kad rūgščioje skrandžio terpėje negali gyventi jokios bakterijos.

Kad atkreiptų dėmesį į savo teoriją, B. J. Marshall išgėrė šių bakterijų mėginį ir netrukus susirgo skrandžio opalige, kurią tada išsigydo antibiotikais.

EUROPA

BERLYNAS

Vokietijoje švenčiamos 15-osios šalies susivienijimo metinės. Berlyne bei Potsdame rengiamos gatvių šventės bei daugelis kitokių oficialių renginių. Rytų ir Vakarų Vokietijos susivienijimo metinės daugeliui vokiečių nėra proga švęsti. Praėjus penkiolikai metų, skirtumai tarp abiejų šalies dalių yra vis dar labai dideli. Rytinėje Vokietijos dalyje kur kas didesnė bedarbystė, žemesnis ekonomikos lygis, mažesni atlyginimai, didelė dalis jaunų ir išsilavinusių žmonių iškeliauja į Vakarų Vokietiją.

* * *

Po paskutinio Vokietijos rinkimų balsavimo Angela Merkel konservatoriai padidino savo persvarą prieš Gerhard Schroeder socialdemokratus ir sustiprino savo pozicijas derybose dėl valdžios pasidalijimo. Konservatoriai laimėjo dar vieną vietą parlamente ir dabar iš viso turi 226 vietas, o kanclerio G. Schroeder partijai SPD liko 222 vietos. Vienos apygardos rinkėjai balsavo dviem savaitėmis vėliau nei visa šalis — balsavimas čia buvo atidėtas staiga mirus vietos kraštutinių dešiniųjų kandidatėi. SPD atmetė žiniasklaidos pranešimus, kad G. Schroeder per partijos susirinkimą atsistatydins.

PARYŽIUS

Prancūzijos policija pradėjo operaciją prieš įtariamus musulmonų ekstremistus ir sulaukė kelis asmenis. Policija teigė ieškanti dviejų pagrindinių asmenų — nuo 25-erių iki 35-erių amžiaus ir islamą atsisvertusių prancūzų, kurių veiksmus dėl ryšių su nuteistu musulmonų ekstremistu Safeu Bourrada jau dvejus metus tiria policija. Priešingai negu buvo skelbiama ankstesniuose pranešimuose, šios operacijos buvo susijusios su praėjusios savaitės policijos patikrinimais į vakarus nuo Paryžiaus esančiuose rajonuose.

GENEVA

Šveicarija nusprendė išduoti JAV kalinamą buvusį Rusijos atominės energetikos ministerijos vadovą Jevgenij Adamov ir atmesti tokį pat Maskvos reikalavimą. J. Adamov, kuris sakė, jog pageidautų būti išduotas į tėvynę, šį sprendimą Šveicarijos federaliniam tribunolui gali apskusti 30 dienų laikotarpiu. Amerikos valdžia pareikalavo išduoti buvusį Rusijos ministrą, kuris buvo areštuotas gegužės 2 d. Šveicarijoje, kad galėtų jam pateikti kaltinimus sukčiavimu. J. Adamov užėmė Atominės energetikos ministerijos vadovo postą, kai prezidentu buvo Boris Jelcin. Pittsburgh miesto teismas pateikė J. Adamov kaltinimą pagrobus mažiausiai 9 mln. dolerių iš lėšų, kurias JAV atsiuntė branduolinio saugumo sistemų tobulinimui.

BRIUSELIS

Europos Sąjungos (ES) užsienio reikalų ministrai pirmadienį atnaujino paskutinės minutės derybas dėl išeities iš aklavietės, kuri trukdo pradėti derybas su Turkija dėl jos narystės bendrijoje. Per sekmadienio diskusijas, kurios baigėsi tik po vidurnakčio, ministrams susitarti nepavyko. Derybos pratęstos britų užsienio reikalų sekretoriui Jack Straw pripažinus, jog šis etapas yra sunkus ir jog jis „jokiu būdu nėra įsitikinęs“, kad pavyks pasiekti sutarimą. Tuo tarpu ES užsienio politikos vadovas Javier Solana sakė, jog dar turi vilties, kad ES galės pradėti su Turkija derybas dėl narystės. Savo ruožtu olandų užsienio reikalų ministras Ben Bot sakė, kad jeigu ES neišspręs šios problemos, Europai ši diena „bus bloga“.

HELSINKIS

Suomijos ir Estijos sostines sujungiantis dujotiekis per Suomijos įlanką gali būti pradėtas tiesti 2010-aisiais. Anot Suomijos verslo laikraščio „Kauppalehti“, galutinis sprendimas dėl šio projekto kol kas nepriimtas, o jo techninę analizę tikimasi užbaigti iki 2007-ųjų. Latvijos dujų bendrovė „Latvijas gaze“ yra pasiūliusi Suomijos dujų importo ir jų

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas George W. Bush oficialiai paskelbė, jog naująją Aukščiausiojo Teismo teisėją skiria Baltųjų rūmų advokatę Harriet Miers. H. Miers, kuri anksčiau buvo Baltųjų rūmų administracijos vadovo pavaduotoja, pakeistų į pensiją išeinančią teisėją Sandra Day O'Connor. Iš Texas kilusi H. Miers 1985 m. tapo pirmąja moterimi, vadovaujančia Dalas advokatų sąjungai, o 1992-aisiais — pirmąja moterimi, vadovaujančia Texas advokatų sąjungai. 2003 m. ji buvo paaukštinta ir tapo Baltųjų rūmų administracijos vadovo pavaduotoja. Kalbama, kad ji yra artima asmeninė prezidento draugė. 2004 m. lapkritį G. W. Bush paskyrė ją Baltųjų rūmų advokate vietoje Alberto Gonzales, kuris buvo paskirtas teisingumo ministru.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos raketa „Sojuz“ su „kosmoso turistu“ — amerikiečiu Greg Olsen, rusų kosmonautu ir amerikiečių astronautu pirmadienį prisijungė prie Tarptautinės kosmoso stoties. G. Olsen, kuris yra trečiasis „kosmoso turistas“, už šią kelionę sumokėjo 20 mln. dolerių. Jis kosmose praleis 10 dienų. Spalio 11-ąją jis turėtų grįžti į Žemę.

AZIJA

BALI

Trys savižudžiai sprogdintojai ši savaitgalį per Bali saloje surengtus išpuolius nužudė 19 žmonių. Tarp neatpažintų lavonų yra trys kūnai, kaip manoma, savižudžių sprogdintojų, iš kurių liko tik atskiros dalys. Sprendžiant iš plaukų ir odos, sprogdintojai buvo indoneziečiai. Australija nurodė, kad iki šiol patvirtinta dviejų jos piliečių žūtis. Taip pat pranešama, kad tarp aukų yra ir vienas japonas.

New York valstijoje apvirtus ekskursijų laivui, žuvo 21 žmogus

Lake George („Reuters“/BNS) — Lake George ežere New York valstijos šiaurėje sekmadienį apvirtus nedideliu ekskursijų laivui, žuvo 21 pagyvenęs žmogus, pranešė policija, kuri nurodė, kad laivelis apvirto susidūręs su didesnio laivo sukelta banga.

Nelaimė įvyko kurortinėje vietoje 320 km į šiaurę nuo New York miesto. 12 m ilgio „Ethan Allen“, kurį eksploatavo „Shoreline Cruises“, plaukė 50 keleivių ir įgulos narių. Jis apvirto maždaug 3 val. vietos laiku.

Keleiviai buvo atvykę iš Michigan, jie dalyvavo vienos kanadiečių kompanijos organizuotoje ekskursijoje po kelias šiaurės rytų valstijas. Žuvusiųjų pavardės neskelbiamos.

Liudininkai ir pareigūnai sakė, kad laivas suko kairėn, kai susidūrė su didesnio laivo — kompanijai „Lake George Steamboat Co.“ priklausančio „Mohican“ — sukelta banga, kuri užliejo ir apvertė „Ethan Allen“.

Vyresnio amžiaus keleiviai, kurie nebuvo užsivilkę gelbėjimo liemenių, nuo viršutinio denio buvo nublokšti į vandenį.

27 žmonės, kurių amžius — nuo 55 iki 90 metų, buvo nuvežti į vietos ligoninę. Kai kuriems keleiviams sustriko širdies darbas, o kai kuriems lūžo šonkauliai ar prasidėjo dusulys, sakė Glens Falls ligoninės atstovas Jayson White. Septyni žmonės buvo paguldyti, o kiti — tą patį vakarą išleisti. Išgelbėti 29 žmonės, dingusiųjų nėra.

Laivo kapitonas, kanadietis Richard Paris liko gyvas ir aiškiai matėsi, kad yra sukrėstas.

Ugniagesiai ir kiti gelbėtojai, taip pat vietos gyventojai, atskubėjo per kelias minutes. Kai kurie liudininkai sakė, kad prieš laivui nuskętant iš jo kilo dūmai.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

 Ocean Freight	Krovinų gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
 Air Freight	Krovinų gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
 Auto Export	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
 Small Packages	Krovinų pervežimas visoje Amerikoje.
 Trucking	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų daržai ir darželiai

Paruošia Žalianyktis

„MEILĖS OBUOLYS“

Mielas Žalianyktis, Jūs neseniai taip gražiai aprašėte kukurūzus — dabar man daug kas paaiškėjo, ar negalėtumėte kiek plačiau parašyti apie pomidorus? Kąkur skaičiau, kad prancūzai juos vadina „meilės obuoliais“, ar teisybė? Man patinka daržoves auginti, jas valgyti, bet taip pat labai patinka skaityti informaciją apie jų kilmę ir reikšmę ne tik dabar, bet ir anksčiau, kai žmonės jomis pradėjo domėtis.

Būsiu labai dėkinga už bet kokią informaciją.

Onutė B. iš Wisconsin

Atsakymas. Su malonumu pažersiu vieną kitą, galbūt mažiau žinomą, faktą apie labai žinomą daržovę — pomidorą. Tvirtinama, kad Amerikoje tai dažniausiai auginama daržovė, ne tik kaime, bet ir miestuose, kur žmonės turi nedidelius žemės plotelius. Beje, dabar išvesta pomidorų rūšių, kurios gerai auga puoduose, kubiliukuose ar vazonuose. Juos galima auginti balkonuose, verandose, net ant daugiabučių namų (ir dangoraižių) stogo — žinoma, plokščio.

Angliškasis pomidoro pavadinimas — „tomato“ yra kilęs iš Meksikoje anksčiau gyvenusios Nahuatl indėnų tautelės žodžio *tomatl*. Lotyniškai pomidorai vadinami *Lycopersicon esculentum*. Išvertus tai reikštų „vilko persikas“. Mat tikėta, kad pomidoro vaisius yra skanus, kaip persikas (angl. peach), bet pavojingas, kaip vilkas. Apskritai, pomidorai per savo istoriją yra susidūrę su nemažai kaltinimų, kad tai labai nuodingas ir pavojingas augalas. Galbūt dėl to, kad pomidorai priklauso tai pačiai bulvinių šeimai — *Solanaceae*, kurioje yra ir labai nuodingų augalų, pvz., juodoji drignė, angl. „henbane“, paprastoji durnaropė, angl. „deadly nightshade“, ir kai kurie kiti.

Dabar dėl to „meilės obuolio“...

Pomidorų tėvynė yra Andų kalnų sritis Pietų Amerikoje. Pirmieji pomidorai — laukiniai vijokliniai augalai su maždaug vyšnios didumo geltonais vaisiais. Ispanai užkariautojai, grįždami namo, parsivežė ir tų augalų seklių. Tačiau truko kone 300 metų, kol europiečiai

pradėjo jais plačiau domėtis. Pirmieji pomidorus pradėjo valgyti ispanai ir italai. Kitur jie buvo auginami kaip dekoratyvinis augalas. Prancūzijoje vienu metu tikėta, kad būtent pomidoras buvo tas Adomui ir Ievai Rojuje uždraustasis vaisius, todėl jie augalą vadino *pomme d'amour* — „meilės obuoliu“ ir iki maždaug 1850 m. botanikos knygose pomidorai buvo aprašyti, kaip dekoratyviniai augalai.

Italai geltonus pomidoriukus vadino *pomodoro*, t.y., „aukso obuoliai“, nes tuo metu raudonų pomidorų niekas dar nežinojo. (Lietuviškasis šios daržovės pavadinimas, be abejo, kilęs iš itališkojo, nepaisant, kad, atvykę į Ameriką, girdejome vietinius lietuvius juos vadinant „tomeitėmis“.)

Kai kurie anuometiniai gydytojai buvo įsitikinę, kad pomidorai sukelia vėžį ir kitas baisias ligas. Dabar jau tvirtinama, kad galbūt atvirkščiai — pomidoruose randamos medžiagos padeda vėžio ar širdies ligų išvengti, o iš pomidorų seklių gaminamas antibiotinis vaistas, vadinamas *tomatine*. Pomidoruose gausu vitaminų A ir C, taip pat kai kurių kitų svarbių medžiagų.

Pagal liaudies mediciną, pomidorų sultys — arba suspausti pomidorai apskritai — yra vienintelis būdas atsikratyti „šeško kvėpalais“. Susidūrus su šešku, reikia išsimaudyti pomidorų sultyse, arba bent jomis ištepti visą kūną ir išplauti drabužius, tuomet visas tas nemalonas kvapas pranyksta.

Ne geriau pomidorams išipilietinti sekėsi ir Šiaurės Amerikoje. JAV prez. Thomas Jefferson buvo pirmasis, pradėjęs plačiau auginti pomidorus ir vartoti kulinarijoje, nors kai kuriose pietinėse valstijose, kur buvo daugiau imigrantų iš Italijos, Ispanijos, Prancūzijos, pomidorai buvo viena pagrindinių daržovių. Pagaliau Amerikos ūkininkai, auginantys pomidorus, pareikalavo, kad importuojamiems pomidorams būtų taikomi aukštesni importo mokesčiai. 1893 metais JAV Aukščiausiasis teismas pripažino, kad pomidorai yra daržovės (iki to meto buvo daug ginčijamasi, ar tai vaisius, ar daržovė), ir pomidorų ateitis pasidarė daug šviesesnė.

MĖLYNĖ MĖLYNEI NELYGU

Klausimas. Rugsėjo mėnesį teko keliauti po rytines Amerikos valstijas. New England miškuose radome gausybę mėlynių, visai panašių (o gal tokių pat), kaip augdavo Lietuvoje. Kiekvieną vasarą važiuojame į Michigan valstiją rinkti mėlynių, bet jos visai kitokios, kaip tos laukinės. Ar būtų įmanoma užsiveisti laukinių mėlynių Čikagos priemiestyje? Turime nemažą plotą žemės. Mėginome auginti kultivuotas mėlynes, bet nesulaukėme jokių uogų.

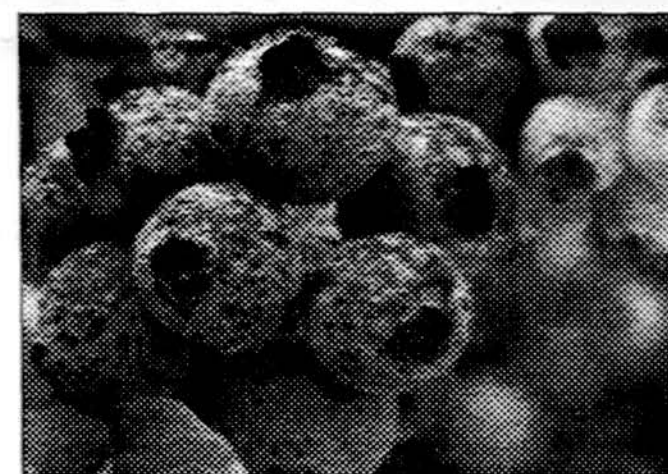
Atsakymas. Žemaūgės mėlynės, kaip sakote — laukinės, angl. „low-bush blueberries“, lot. *Vaccinium augustifolium*. Apskritai visos mėlynės priklauso *Vaccinium* šeimai. Kultūrinės (uogynuose auginamos) mėlynės yra kilusios iš tų žemaūgių (maždaug 10–50 cm; vie-

nos—dviejų pedų) aukščio krūmelių. Jos išvestos iš žemaūgių ir pradėtos auginti tik XX a. pradžioje. Dabar Amerikoje ir Kanadoje užauginama apie 95 proc. visų mėlynių — kasmet liepos—rugsėjo mėn. jų prirenkama per 200 milijonų svarų. Kultūrinių mėlynių uogos mėlynės yra nepalyginamai didesnės už laukines, kai kurios yra beveik vyšnios dydžio, žinoma, be kauliuko, bet su daugybe rudų smulkyčių sėklelių. Naminių mėlynių vidus baltas, tik žievelė mėlyna — verdamos jos visos pamėlynuoja. Laukinių mėlynių uoga yra visa mėlyna, dažo pirštus, liežuvį, lūpas. Laukinės mėlynės dėl savo giliai mėlynos spalvos yra net vartojamos dažų gamybai.

Visų šviežių mėlynių paviršius padengtas tarytum balzganu sluoksneliu, angliškai vadinamu „bloom“ — šis sluoksnelis apsaugo uogą nuo karštų saulės spindulių ir greito pernokimo. Kai perkame mėlynės parduotuvėje, jeigu jos nėra balzganos, o tik tamsiai tamsiai mėlynos, žinome, kad jau pernokusios, daug kartų rinktos ir perrinktos: juo tamsesnė mėlynė, tuo seniau ji nuskinta.

Mėlynėse yra daug vitamino C, skaidulių. Jos taip pat laikomos vaistiniu augalu, saugančiu nuo pūslių uždegimo, kraujagyslių priskretimo, padedančio kovoti su įvairiomis bakterijomis.

Mėlynės valgomos šviežios, virtos (uogienės) ir šaldytos, taip pat vartojamos džiovintos — daugiausia arbatai. (Stipri džiovintų mėlynių arbata — geriausias vaistas nuo palaidų vidurių.) Iš mėlynių kepami

įvairūs pyragai, o Amerikos indėnai ruošdavo ypatingą patiekalą: rūkytą stirnieną su laukinėmis mėlynėmis, įtrintomis į mėsą. Indėnai mėlynės vadino „starberries“ (žvaigždžiauogės), nes kiekvienos mėlynės žiedo vietoje galime matyti (žalią — neišnokusių; rausvai mėlyną išnokusių) „žvaigždutę“.

O dėl klausimo, ar galėtumėte laukinių mėlynių užsiveisti savo kieme, atsakymas — teigiamas. Tik visai kitas reikalas, ar tie krūmeliai užauginę uogas. Mat, mėlynėms, tiek laukinėms, tiek naminėms kultūrinėms, reikia rūgšties žemės (todėl Jūsų turimi krūmai neužaugina uogų). Žinoma, tai galima pasiekti rūgštingomis (acid) trąšomis, pvz., „Miracid“, kuriomis tręšiamos azalijos, rododendronai ir kiti, rūgštingą dirvožemį mėgstantys augalai.

Čikagos priemiestis vargiai yra pati geriausia dirva mėlynėms. Jos iš esmės labai reiklios: net ir naminės teauga tik keliuose Amerikos valstijose. Laimingu sutapimu, jų ypač gausiai auginama Michigan valstijoje, todėl iš Čikagos — net priemiesčio — mėlynių „plantacijas“ nesunku pasiekti.

Čilės lobių ieškotojai tikina radę 10 milijardų dolerių vertės lobį

Čilės lobių ieškotojai tikisi suradę vieną didžiausių piratų lobių. Kaip pranešė šalies žiniasklaida, jie spėja Robinzono Kruzo saloje Ramiajame vandenyne aptikę iki 800 tonų aukso, sidabro ir brangenybių, kurių vertė — apie 10 milijardų dolerių.

Lobio vieta nustatyta padedant robotui, kuris jau anksčiau yra padėjęs surasti požeminį ginklų sandėlį Čilės Pietuose.

Po dvi dienas trukusios paieškos saloje pažymėtos trys vietovės, esančios maždaug per 700 kilometrų nuo Čilės pakrantės. Lobių ieškotojai grįžo į sostinę Santiago, kur prašys teisės iškasti radinį. Remiantis Čilės įstatymais, pusė lobių turėtų prik-

lausyti valstybei. Salos meras Leopoldo Gonzalez paragino žmones likti ramiais. „Nuo 1951 metų tai yra trečioji paieškos ekspedicija ir mes pasirengę viskam“, — citavo jį laikraštis „La Tercera“.

Lobį esą XVIII a. saloje paslėpė piratai. Joje 1704-1709 metais buvo išsilaipinęs jūreivis A. Selkirk, kurio istorija paakino anglų rašytoją Daniel Defoe sukurti visame pasaulyje garsų nuotykių romaną „Robinzono Kruzas“.

Teigiama, kad lobį 1715 metais užkasė ispanų jūrų keliautojas Juan Esteban Ubilla. Vėliau jį iškasė ir vėl paslėpė anglų korsaras Cornelius Webb.

ELTA

SKELBIMAI

PASLAUGOS

Profesionalus langų plovimas, lietuvių valymas, kiti darbai. Visą rudenį visiems darbams \$15 nuolaida. Draudimas. Nemokamas „estimate“.
Tel. 630-201-4515

SIŪLO DARBA

Spectrum Transport Of Illinois is hiring CDL class "A" drivers for local work. Day and night time. The candidate must have a medical card and drug test. Minimum experience is OK.
773-908-8721 (kalbame rusiškai)

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas 3 mieg. namas. Didelis kiemas, tyli gatvė. Southwest Highway ir 111 gatvė, Palos Hills.
Tel. 630-257-9090

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654 Biznyje

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai.
1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
1 mėnuo nemokamai.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SPYGLIUOTŲ VIELŲ TVOROS

ALBERTAS KANAITIS

Paskutinės rugsėjo dienos: ore skraido voratinkliai, saulė šviečia, bet nešildo, žalias miško apdaras keičiasi, parkai tuštėja, artėja žiema. Kas dieną darosi šalčiau ir laukiam pirmojo šalčio. Vasarą komendantūroj karšta, nors keletas ventiliatorių šiek tiek vėsina, bet vasara buvo karšta. Bent dabar galėsiu atsikvėpti.

Komendantūroj pasikeitimai: naujas komendantas, vokiečiai-raštininkai pasiūti į frontą. Lieka tik vienas — Erikas, komendantas ir aš. Erikas vyresnio amžiaus, netinkamas frontui, invalidas, blogai mato. Naujas komendantas, kapitonas, atsiųstas iš rytų fronto, invalidas, šubas, be dešinės rankos, nakis, neapkenčias komunistų...

Pirmas komendantas buvo labai geras žmogus, supratingas, antras jaunas partietis, išdidus, įsakymų davėjas, žiauraus būdo, bukaprotis. Koks bus trečias?

Erikas negali viską vienas padaryti, užkrauna daug darbo ant mano pečių: budojimas, kartais naktinis, dokumentų tvarkymas, vertimai. Daug atsakomybės. Už ką?

Nesu kareivis, nesu nakis, bet negaliu pasakyti — ne.

Atsakymas „ne“ reikštų frontą.

Dideli ešalonai belaisvių rieda Reicho link, darbams ūkiuose, griuvėsių valymui. Dalis paliekama mums, statybai, darbams.

Senas, dviejų aukštų pastatas (ankščiau policijos būstinė), netoli bažnyčios, paskirtas belaisviams: pirmas aukštas raštinė, virtuvė, sargybos kambarys, valgykla vokiečių kareiviams, antras aukštas poilsio ir miegamieji kambariai. Drėgname rūsyje belaisviai, kur saulės spinduliai nematomi.

Ūkininkai per komendantūrą samdo belaisvius darbo įėjai. Samdomieji kartais pabėga ir jungiasi prie komunistų partizanų. Padėtis komplikuota — per daug belaisvių, vietos mažai.

Šiandien naujas transportas, nauji belaisviai. Du sunkvežimiai siunčiami į geležinkelio stotį jų pasiimti. Gaunu įsakymą važiuoti kartu, kadangi reikalingas vokiečių-rusų kalbų vertėjas. Neblogai žinoti svetimas kalbas, bet kartais labai pavojinga, maža klaida padaryta vertime — rytų frontas.

Stotis tuščia. Laukiam traukinio. Girdėti dundesys ir garvežys pūsdamas dūmus artėja prie stoties. Dar kartą karšti garai, dūmų de-

besys — sustoja. Pro gyvulinių vagonų langelius: veidai, lyg gyvuliai sugrūsti. Sunkvežimiai pilni purvinių, sudraskytų drabužiais, išgąstingomis akimis, atrodo, alkanų žmonių. Ar tai žmoniška? Žmogus pavirtęs gyvuliu, be jausmų artimui, pasigailėjimo. Pranešu komendantui apie belaisvių padėtį, prašau, kad duotų bent kasnį duonos, geresnius rūbus... Komendanto žiaurus atsakymas, su pykčiu ir pagieža — juo daugiau jų mirs, daugiau maisto liks. Rūbai nereikalingi, dar jie ne nuogi.

Belaisviai skundžiasi dėl blogo maisto, gyvenimo sąlygų, žmoniškumo. Dienos metų varomi į darbą, dirbama be poilsio, ligoniai negauna medicininės pagalbos ir, kas nederba, tas nevalgo. Maistas du kartus per dieną: puodukas arbatos su riekute duonos, vakare džiovintos, sūdytos žuvies sriuba. Komendantui atrodo, kad tai nesvarbu, juokiasi. Jis pataria parašyti laišką Stalin, paprašyti geresnio maisto, naujų rūbų ir... ikrų. Nesvarbu, kad jie komunistai, priešai, bet ir jie žmonės, kurie turi šeimas, vaikus ir jausmus. Belaisvių padėtis nesikeičia, kencia, gyvena be vilties, miršta.

Laikas bėga ir, kaip paprastai, užmirštame kitų gyvenimo sunkumus, nelaimės. Kiekvienas rūpinasi savo darbu, gyvenimu, ateitimi.

Erikas pažįsta komendantą kaip girtuoklį, prostitučių mėgėją, beširdį, žiaurų žmogų. Abu buvo vakarų ir rytų fronte, abu invalidai.

Erikas pataria man būti atsargiam ir kuo mažiau kalbėti. Jis matė, kaip komendantas Rusijoje po apklausimo nušovė belaisvį. Jam nepatiko atsakymai...

Komendantūra apkrauta popieriais, slapta ir svarbūs dokumentai — mišinys. Nėra užtektinai vietos net pajudėti. Vienintelė išeitis — rūsys. Įėjimas į rūšį pro geležines duris, užrakintas didele spyna. At-rakinam. Tuščia. Daug erdvės, daug vietos. Maža elektros lemputė, keturi langeliai. Tamsoka. Komendantas sutinka perkelti visus dokumentus. Prižada įvesti daugiau šviesos, pastatyti naujas lentynas, stalus, kėdes.

Rūsysis išvalytas ir, žiūrėk, sunkvežimis atveža lentynas, stalus, kėdes... Elektra įvesta, šviesu lyg dieną. Vienam rūšio kampe visa siena apkrauta dėžėmis, kurių anksčiau nepastebėjome dėl šviesos stokos. Tuščios medinės dėžės ir už jų... durys.

Negalime atidaryti — užkaltos.

Stuburo ligos, manualinė terapija

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbotviete bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Eli Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGŲ — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

Išlaužiam. Mažas kambarys, užtektinai šviesos, kur pro pailgą langą veržiasi dienos šviesa. Viduj stalias apkrautas sprogstama medžiaga — dinamitu; matyti pora vielų, dingstančių prie langelio. Norėta susprogdinti pastatą? Anksčiau čia gyveno NKVD pareigūnai, kurie pabėgdami nespėjo atlikti užduotį. Kas žino? Gestapas pradeda ieškoti nusikaltėlių.

Belaisvių transportas didėja. Mūsų rūsys beveik perpildytas, nėra vietos pajudėti. Miega jie ant šiaudais prikimštų maišų pasieniais, viduryje maža krosnelė šilumai. Kasdien randama ligonių, kuriuos išveža, tarsi, į ligoninę ir kurie atgal negrįžta. Badas, ligos, mirtis...

Užmiesty kareivinės apleistos, taisomos, reikia elektros laidų, spygliuotos vielos, daugiau sargybos, maisto. Komendantas skambina į Berlyną, prašo, reikalauja. Atsakymas — atsiųsti reikalingus dokumentus per kurjerį. Siunčia mane, kur geležinkelio stotyje, Berlyne, pasitiks.

Važiuoju Raudonojo kryžiaus traukiniu Reicho link. Keletas vagonų, vienas kitas sužeistas, traukinys rieda be sustojimo, spjauto

dūmus. Laikas bėga, valandos skubėja. Sėdžiu prie lango, matau kaip žmonės krapštosi tarp dulkių, griuvėsių, ieškodami, kas dar liko po oro puolimų. Pravažiuojam miestus, miestelius — visur griuvėsiai. Karo šmėkla.

Lėktuvų užesys. Traukinys sustoja. Paliekam vagonus, bėgam į laukus.

Krenta bombos, ir ilgi liepsnos liežuviai maišosi su dūmų kamuoliais. Dunda žemė, netoli sprogsta bomba, nešdama mirtį.

Geležinkelio bėgiai išraityti, traukinys dar nepaliestas ir, atrodo, laukia savo eilės. Bombos vis dar krenta, tikras pragaras.

Mano rankos kruvinos, jaučiu skausmą kojose, kraujuoju... Žmonės dirbantys lauke, skuba mums pagelbėti. Dar viena bomba, ir lėktuvai palieka. Sprogimas. Smūgis į galvą. Prarandu sąmonę.

Atveriu akis — pilna lovų, žmonių. Kur esu, kas atsitiko? Pradedu šaukti. Rankos, kojos, galva apraishiota. Kažkas artėja — gailestinga seselė. Ligoninė? Viskas maišosi: spygliuotos vielos, bombų sprogimai, lėktuvų užesys... Krentu į bedugnę, krentu... Prarandu sąmonę.

Tyrimas: gėrimų su migdomaisiais aukos būna „tiesiog girtos“

Dauguma žmonių, kurie krei-piasi į medikus, tvirtindami, kad į jų gėrimus kažkas įbėrė migdomųjų, būna tiesiog girti, parodė vienas tyrimas. Pirmąjį šios praktikos Australijoje tyrimą atliko Charleso Gairdner ligoninės (SCGL) skubios medicininės pagalbos gydytojai.

Jie nustatė, kad dažniausiai pacientų mieguistumą sukelia pernelyg didelis alkoholio kiekis ir narkotikai, o ne stiprus migdomieji.

„Visuomenėje egzistuoja nuomonė, kad į kito asmens gėrimus apgavikai įberia migdomųjų, kad juo pasinaudotų. Tai buvo mūsų tyrimo prielaida“, — sakė tyrimo vadovas, gydytojas Mark Little.

„Tačiau mūsų tyrimo rezultatai to nepatvirtino“.

SCGL medikai ir Vakarų Australijos universiteto tyrėjai tarp 97 tyrimo dalyvavusių asmenų aptiko tik keturis atvejus, kai gėrimuose iš tikrųjų buvo priemaišų, tačiau migdomųjų juose neaptikta.

Dauguma ištirtų žmonių buvo merginos, jaunesnės nei 25 metų amžiaus.

Pasak M. Little, 21 proc. ištirtų pacientų kraujyje buvo tokių narkotikų, kaip amfetaminai ir kanapės, pėdsakų.

Daug pacientų teigė išgėrę tik kelias taures alkoholio, bet savo girtumą sumaišė su migdomųjų poveikiu.

„Daugumos pacientų kraujyje alkoholio kiekis buvo gerokai didesnis nei jie manė, — pažymėjo

jis. — Gali būti, jog kažkas nupirko jiems kokteilį su kur kas didesniu alkoholio kiekiu, greičiausiai siekdami, kad jie pasigertų“.

M. Little perspėjo, kad šiais laikais parduodama daug gėrimų, kurie skaniai kvepia ir atrodo nestiprūs, nors iš tikrųjų juose yra daug alkoholio.

„Kai kurie žmonės tiesiog neįvertina, kiek alkoholio jie iš tikrųjų suvartoja“, — sakė jis.

ELTA

Lietuviškas bankas auga ir stiprėja

Čikagoje miršta ne vien tik senosios kartos mūsų tautiečiai, bet nuostoją gyvavusios ir senųjų lietuvių įkurtos institucijos, jų tarpe ir bankai, kurių dauguma anksčiau vadindavosi Taupymo ir skolinimo bendrovėmis.

Todėl malonu, kad vietoje senųjų, savo dienas baigusių lietuviškų finansinių institucijų, įsisteigia viena kita nauja. Šių tarpe reikia paminėti „First Personal Bank“, kuris šiuo metu jau turi 3 skyrius — Orland Park, Chicago ir Lemont — vietovėse, kur gyvena nemažai mūsų tautiečių.

Vienas šių skyrių įsikūręs Čikagos Garfield Ridge rajone rugsėjo 10 d. paminėjo svarbią sukaktį — 5 metų gyvavimo jubiliejų. Ta proga, šio banko pastate ir kieme buvo smagus šurmuly su įvairiomis pramogomis. Vaikus čia linksmino klounas, o lauke grojo akordeonistas, sukosi poros, buvo kepamos dešrelės, kuriomis gardžiavosi šventės lankytojai.

Visi šventės dalyviai gavo lapus, o juos užpildžius ir įmetus į dėžę buvo galima tikėtis piniginių premijų. Banko pastate buvo nemaža jo darbuotojų. Šalia jo viceprezidentė R. Staniulienė visiems stengėsi padėti ir kiti šio skyriaus darbuotojai lietuviai — Edita Žiurinskienė, Alicija Romanovskaitė, Aldona Lapinskienė, Dalius Savickas ir būrys nelietuvių tarnautojų, įskaitant ir pačią skyriaus vadybininkę Janinę Masny. Jie visi čia atsakinėjo į lankytojų klausimus.

Mums pavyko trumpai pasikalbėti su šio banko viceprezidente R. Staniulienė, kuri lakstė iš vieno galo į kitą ir iš karto bandė aiškinti keliems interesantams.

„Mūsų bankas per gana trumpą laiką jau turi 165 milijonus dolerių indėlių, kas yra daugiau negu mes pradžioje tikėjome“, — pradėjo pasakoti daug patyrimo turinti finansų specialistė Rūta, kuri yra gerai pažįstama Čikagos lietuviams iš jos darbo Lietuvių fonde bei kitose visuomeninėse organizacijose.

„Smagu, kad mus remia lietuviai, mums patikėdami savo uždirbtus pinigus. Mūsų tautiečiai sudaro daugiau negu 50 proc. mūsų visų klientų“, — kalbėjo ji ir dar pridėjo, — daugiau nei pusė jų yra naujai į šį kraštą atvykusieji žmonės“.

Kuomet paklausėme — kokia yra „First Personal Bank“ sėkmės priežastis, ji tuoj pat atsakė: „Naujai atvykę žmonės gauna paaiškinimus bei patarimus lietuviškai, kas jiems, nemokantiems angliškai, yra labai svarbu. Jie mūsų institucija labai pasitiki ir lieka ištikimais klientais visą laiką. Net ir sugrįžę į Lietuvą, kai kurie indėlius čia toliau palieka“.

Rūta pažymėjo, kad labai populiarius yra pinigų pervedimo Lietuvos patarnavimas, galimybė gauti čekinę kortelę, paskolos namams ir automobiliams ir t.t.

Ji taip pat paaiškino, jog Archer gatvėje įsikūręs „First Personal Bank“ skyrius yra pats populiariausias ir susilaukia daugiausia klien-

Po „First Personal Bank“ Čikagos Garfield Ridge skyriaus sukakties šventės. Iš k.: A. Romanovskaitė, D. Savickas, A. Lapinskienė, viceprez. R. Staniulienė, E. Žiurinskienė.

tų, nepaisant, kad jo pastatas yra mažiausias. Anksčiausiai įsikūręs banko skyrius Orland Park ir vėliausiai išdygę jo rūmai Lemont yra gerokai didesni už Čikagoje esančius.

Šio banko viceprezidentė kvietė ir tuos tautiečius, kurie dar nėra įsijungę į „First Personal Bank“ klientų šeimą, apsilankyti banke.

Edvardas Šulaitis

Žymenų įteikimas

Amerikos lietuvių prekybos rūmai jau eilę metų turi gražią žymenų įteikimo tradiciją. Kasmet apdovanojami kolektyvai ar asmenys daug pasidarbavę lietuviybės labui.

Ne išimtis buvo ir šie metai. Rugsėjo 25 d., sekmadienį, Willowbrook Banquet centre rinkosi ne tik šių metų laureatai, (o jų buvo penki) bet ir jų šeimų nariai, didelis būrys draugų bei ankstesnių metų laureatai. Visus susirinkusius pasveikino Prekybos rūmų pirmininkė Evelina Oželienė ir pakvietė prie mikrofono šių rūmų prezidentą Casimirą Oksą. C. Oksas pasidžiaugė, kad ir praėjus daugeliui metų lietuviybė neišnyko, o šiuo metu dar ir suklestėjo. Kai kurie kolektyvai jau daugelį metų aria gražią lietuviybės vagą Amerikoje. Pastaruoju metu kolektyvus papildė ir neseniai atvykę iš Lietuvos, kurie aktyviai įsijungė į lietuvišką veiklą.

Po pietų įteikti žymenis buvo pakviesti Amerikos lietuvių prekybos rūmų prezidentas C. Oksas ir išdininkas Vincent Samaska. Šiemet žymenis įteikti viso penkiems kolektyvams. Apdovanojami gavo po 1,000 dol. Meno ansamblis „Dainava“, buvo pažymėtas jo šešiasdešimtmečio proga. Ansamblio vadovas Darius Polikaitis dėkodamas už apdovanojimą gražiais žodžiais prisiminė pirmuosius ansamblio steigėjus ir pasidžiaugė, kad ir po šešiasdešimt metų „Dainava“ yra gabi, daug koncertuoja.

Antras žymuo buvo įteiktas penkiasdešimtmetį švėsiąčiai, turbūt analogų pasaulyje neturinti, Lietuvių operai. Žymenį atsiimdama buvusi Lietuvių operos solistė Margarita Momkienė pasidžiaugė, kad žymenis įteikime dalyvauja ilgamečiai Lietuvių operos solistai Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis bei ilgametis

Po žymenų įteikimo (iš kairės): LPR išdininkas Vincent Samaska, Vaclovas Momkus, LPR prezidentas Casimir Oksas, Margarita Momkienė, ambasadorius Vygaudas Ušackas, Saulius Kuprys ir Darius Polikaitis.

valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus. Žymeniu buvo įvertintas ir Jaunimo centras — tikras lietuvių kultūros židinys. Priimdamas apdovanojimą Jaunimo centro tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus susirinkusiems trumpai papasakojo apie čia įsikūrusius: Čikagos lituanistinę mokyklą, turinčią per tris šimtus moksleivių, Pedagoginį lituanistikos institutą, Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą, kuris turi sukaupęs daugybę archyvinės medžiagos, Moterų klubą, Čiurlionio galeriją ir kitas organizacijas. Čia vyksta artistų pasirodymai, kultūros renginiai, įvairiausi vakarai, susitikimai;

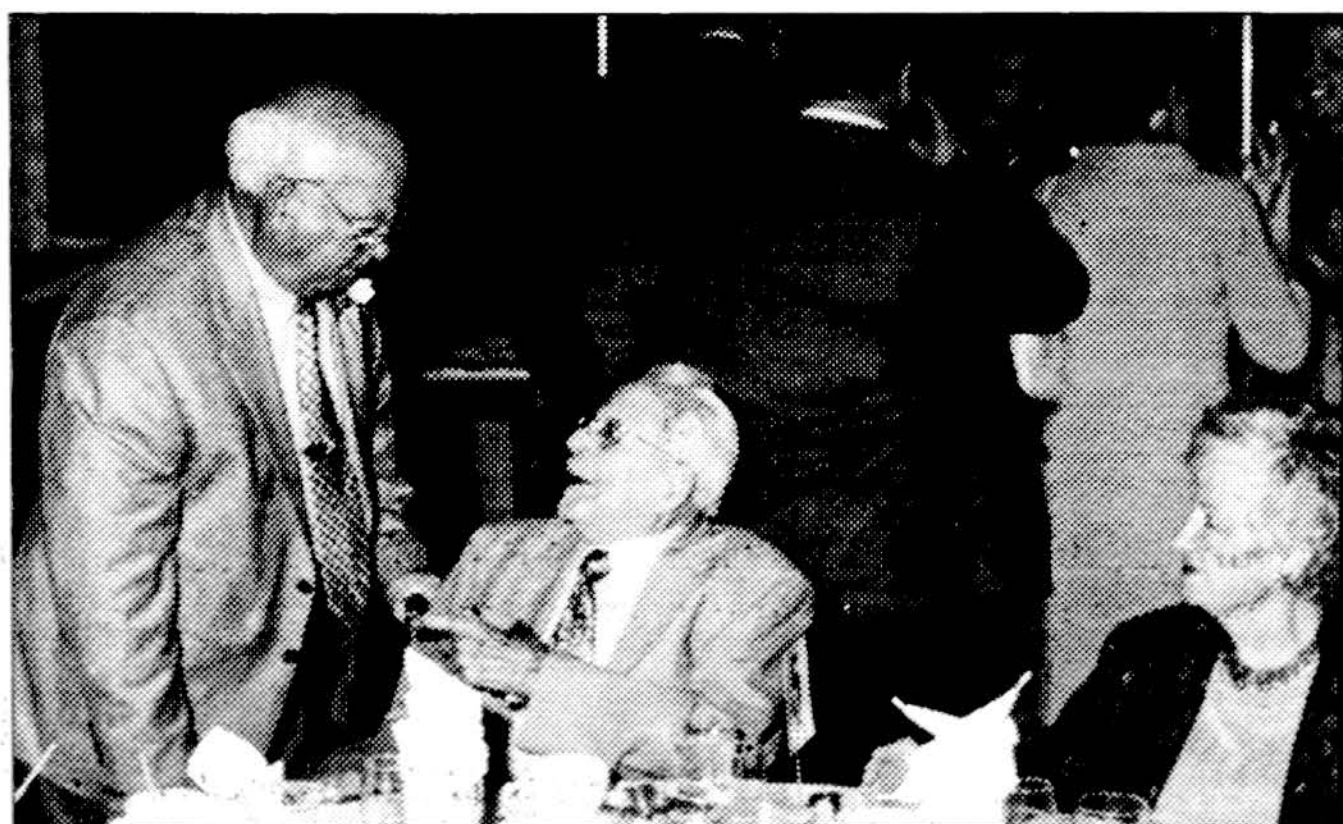
Dar vienas žymuo buvo įteiktas Amerikos lietuvių tarybai, už jos ilgąmetę veiklą išsaugant lietuviybę toli nuo tėvynės, ir daug prisidėjusiai prie Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Žymenį priėmė ir už įvertinimą padėjo ALTO pirmininkas Saulius Kuprys.

Apdovanojimas buvo įteiktas fondui „Lietuvos kaimo vaikai“. Atsiimdamas žymenį Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Ušackas papasakojo apie savo ir jo žmonos Loretos iniciatyvą įkurtą programą Lietuvos kaimo vaikams paremti. Jis patikino, kad gauti pinigai bus panaudoti naujų vasaros stovyklų sunkiai besiverčiančių šeimų vaikams įruošimui ir tų stovyklų veiklai Lietuvoje. Popietės dalyviai galėjo pavartyti albumus su nuotraukomis ir aprašymais apie šiais metais veikusių stovyklų darbą.

Suruoštoje loterijoje buvo laimėtos keturios ambasadoriaus knygos „V. Ušacko kalbų, straipsnių ir interviu rinkinys“. Laimėtojai čia pat galėjo gauti autoriaus autografa.

Graži popietė baigėsi bendru padainavimu, kurį pravedė Paul Strolia.

Laima Apanayičienė

Vaclovas Momkus (k.) kalbasi su Algirdu Braziu.

Nuotr. Jono Tamulaičio

*Tu lieki su mumis
širdyse, mintyse, maldoje*

A † A
ROMAS BARTUŠKA

Su giliu liūdesiu pranešame, kad mūsų mylimas vyras, tėvas ir brolis staiga mirė 2005 m. rugsėjo 27 d. Longwood, FL, sulaukęs 73 metų.

Gimė Kaune. Gyveno Čikagoje ir Longwood, FL. Romas buvo sūnus a.a. Salomėjos ir Vlado Bartuško.

Giliame liūdesyje liko žmona Ramutė, duktė Rita, sūnus Linas su žmona Kimberly; sesuo Danutė Korzonienė su vyru Raimundu, jų sūnus Algis su žmona Karina ir vaikais Alana, Eriku ir Andrea; svainis Arvydas Kliorė su žmona Birute, jų dukterys Saulė ir Rima su vyru Howard Frederickson; pusbroliai Edvardas Babušis su žmona Gražina ir šeima, Arvydas Babušis su žmona Birute ir šeima ir Vytautas Babušis; taip pat daug gimiinių; draugų ir pažįstamų Amerikoje ir Lietuvoje.

Atsisveikinimas įvyko sekmadienį, spalio 2 d., Beach Memorial Chapel, St. Petersburg Beach, FL, nuo 5 iki 8 val. vakaro.

Laidotuvų Mišios buvo aukojamos spalio 3 d., 10:30 val. ryto, Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfport, FL. Po Mišių velionis buvo palaidotas Woodlawn Memory Gardens, St. Petersburg, FL.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus mintimis ir malda a.a. Romą palydėti Amžinybėn.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Beach Memorial Chapel, St. Petersburg Beach, FL (727) 360-5577, beachmemorial.com

Didžios netekties valandą, netekus vieno žymiausio visų laikų Lietuvos muziko

A † A
JERONIMO KAČINSKO,

nuoširdžią užuojautą jo žmonai ELENAI, artimiesiems ir visai išeivijos muzikinei bendruomenei reiškia Klaipėdos chorinė bendrija „Aukuras“. Bran-
gus bendrijos Garbės nario atminimas liks įamžintas gausiose mums kompozitoriaus paskirtose kūrinių dedikacijose, laiškuose, būsimose koncertų programose, gyvų susitikimų prisiminimuose.

Bendrijos vardu — Robertas Varnas

A † A
VYTAUTAS JUOZAS MEŠKELĖ

Po ilgos ligos mirė 2005 m. rugsėjo 30 d.

Gimė Vabalninke. Gyveno Arlington Heights, anksčiau gyveno Marquette Park apylinkė. Amerikoje išgyveno 57 metus.

Dideliame nuliūdime liko: žmona Birutė (Danerytė), sesuo Leonida Stukienė, jos vyras Donatas ir sūnus Edmundas su dukrom ir Andrius. Lietuvoje liko brolio Broniaus sūnus Vygaudas su šeima.

Laidotuvės privačios. A.a. Vytautas Juozas bus palaidotas Naujosios Kalvarijos kapinėse Bostone.

Nuliūdusi šeima

Taip nelauktai ir anksti nusileidus

A † A
ROMO BARTUŠKOS

gyvenimo saulei, jo mylimą žmoną RAMUTĘ, dukrą RITĄ, sūnų LINĄ, marčią KIM, seserį DANUTĘ KORZONIENĘ, jos vyrą RAIMUNDĄ, svainį ARVYDĄ KLIORĘ, jo žmoną BIRUTĘ ir jų šeimas, nuoširdžiai užjaučiu ir dalinuosi skaudžios netekties skausmu.

Danguolė Griganavičienė

Mylimai sesutei

A † A
NIJOLEI GRAKAUSKIENEI

po ilgos ligos iškeliauvusiai amžinam poilsiui pas jos Viešpatį, kartu liūdime ir nuoširdžiai užjaučiame seserį MILDĄ ir dr. EDMUNDĄ LENKAUSKUS, jų dukras VIKTUTĘ, NIJOLĘ ir dr. SIGUTĘ su jų šeimomis, a.a. Nijolės dukrą ASTĄ ir sūnų ARĄ su jų šeimomis ir vyrą VITĄ.

Vytautas ir Gražina Kamantai

Mūsų mielam draugui

A † A
ROMUI BARTUŠKAI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai RAMUTEI, vaikams RITAI, LINUI ir KIM, seseriai DANUTEI KORZONIENEI ir šeimai bei kitiems artimiesiems.

*Vincas, Daina ir Rimas Lukai
Danguolė Kviklytė*

Mielam tėveliui

A † A
JONUI ČEREŠKAI

mirus, reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą mūsų fil. MILITAI LAURAITIENEI, seseriai GIEDREI su šeima ir visiems artimiesiems.

Vydūno Fondo taryba ir valdyba

Mylimam vyrui

A † A
ROMUI BARTUŠKAI

mirus, jo žmoną RAMUTĘ, seserį DANUTĘ ir jų šeimas, didelės netekties valandoje, nuoširdžiai užjaučiame ir meldžiamės.

Stasys ir Milda Tamulioniai

Mylimai mamytei

A † A
ANTANEI KLORIENEI

mirus, dukrą RAMUTĘ, sūnų ARVYDĄ ir jų šeimas, skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu meldžiamės.

Stasys ir Milda Tamulioniai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Vyresniųjų lietuvių centre** „Seklyčioje“ spalio 5 d. trečiadienio popietės programoje turėsime progos susipažinti su Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seselė Pranciška Bubelyte. Ji pažadėjo atsivežti ir gitarą. Atvyks seselė Laimutė. Maloniai kviečiame atvykti ir drauge praleisti popietę.

♦ **Aukos BALFo vajui bus renkamos** Lemont, Pal. Jurgio Matulaičio misijos prieangyje, spalio sekmadieniais po 9 ir 11 v.r. šv. Mišių.

♦ **Dr. Mindaugas Vygantas, oftalmologas, tinklainės specialistas,** grįžęs iš antros labdaringos kelionės po Nigeriją sutiko pasidalinti savo išspūdžiais „Saulutės“ „Atviro žodžio“ forume sekmadienį, spalio 22 d., po 11 v.r. šv. Mišių, Pasaulio lietuvių centro didžiosios salės vakarinėje pusėje. Į pranešimą „Spalvingi nuotykių tamsioje Afrikoje - Nigerijoje“ visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

♦ **Lietuvių opera kviečia į pokylį,** kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 19 d., Jaunimo centre, Čikagoje. Dėl pokylio rezervacijų, prašome kreiptis į renginio vadovą Jurgį Vidžiūną, tel. 773-767-5609.

♦ **Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre** (5620 S. Claremont Ave., Chicago IL) dailininkė Liucija Kryževičienė pristatys instaliacijas, tekstilės darbus ir monotipijas. Parodos „Sugrįžimai“ atidarymas spalio 7 d., 7:30 v.v. Atidaryme dalyvaus ir autorė. Maloniai visus kviečiame dalyvauti.

♦ **JAV LB Socialinių reikalų tarybos** Lemont skyrius kiekvieną penktadienį, 2 v.p.p., PLC Bočių menėje rodo filmus iš Lietuvos. Šiuo metu gavome daug naujų filmų. Visi kviečiami pasižiūrėti.

♦ **Spalio 9 d., 12:30 v.p.p. Pasaulio lietuvių centro** didžiojoje salėje, Lemont vyks „Pabendravimo pietūs“. Vietas prašome iš anksto užsisakyti pas V. Gvildienę, tel. 630-271-9136.

♦ **Spalio 8 d. tėvų jėzuitų** koplyčioje (Della Strada) ir Jaunimo centre apsilankys Čikagos vyskupas Gustavo Garcia-Siller. 12 v.p.p. vyks šv. Mišios, kuriose dalyvaus Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai ir mokiniai; 1 v.p.p. vyks Jaunimo centre įsikūrusių organizacijų veiklos pristatymas, kuriame dalyvaus Jaunimo centro, šeštadieninės lituanistinės mokyklos, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro, Pedagoginio

lituanistikos instituto, Moterų klubo, Čiurlionio galerijos ir kt. organizacijų vadovai.

♦ **Kunigo Alfonso Lipniūno 100 metų** gimimo ir 60 metų mirties minėjimas įvyks 2005 m. spalio 30 d., sekmadienį, 3 v.p.p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Prisiminsime šio lietuviybės ir žmoniškumo šviesos skleidėjo ir kandidato į šventuosius gyvenimą. Rengia Lietuvių rašytojų draugija.

♦ **Spalio 8 d., 6 v.v. laikraštis „Dirva“** švenčia 90-ies metų jubiliejų. Ta proga ruošiamas iškilmingas vakarienis. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas vyks spalio 7, 8, 9 dienomis Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose Čikagoje. Tautinės Sąjungos nariai ir svečiai kviečiami Seime ir iškilmingose vakarienių gausiai dalyvauti. Dėl informacijos skambinti tel. 708-499-2172.

♦ **Lietuvių fondo metinės golfo dienos** proga LF tarybos narė Jūratė Budrienė loterijai padovanojo 100 dol. LF narystę, kurią laimėjo Vytautas Šimkus. LF įnašai tinka pažymėti bet kokias progas - gimimui, krikštyms, gimtadieniui, sutuoktuvėms, jubiliejui. Kviečiame ir kitus pagerbti artimuosius dovanojant LF narystę. Mūsų adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Tel. 630-257-1616.

♦ **Norintiems pasiskiepyti nuo gripo.** Vyresnio amžiaus žmonės (per 60 metų amžiaus), norintys pasiskiepyti nuo gripo gali kreiptis į šią medicininę įstaigą: spalio 21 d. ir lapkričio 15 d. Southwest Senior Center, 6117 S. Kedzie. Darbo laikas nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

♦ **Spalio 3 - 7 dienomis Daley Plaza** (Dearborn & Washington Streets) Čikagoje vyksta italų festivalis. Programoje: kulinarijos meno demonstravimas (spalio 4 ir 5 d.), neapolietiškos dainos ir ištraukos iš žymiausių operų (spalio 5 d.), italų meninkų paroda (spalio 7 d.). D daugiau informacijos telefonais: 312-553-9137 ; 312-744-3315 arba tinklalapiuose cityofchicago.org/specialevents arba italianchamber.us

**„DRAUGO“
SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

Ieško giminių

Ieškome Mykolo Kemzūros, Antano sūnaus, gimusio 1919. 09. 29 Betygalos valsčiuje, Daugirdavo kaime, Raseinių apskr. Apie 1944 m. pasitraukė į vakarus. Kurį laiką gyveno Belgijoje. Paskutinis laiškas gautas 1960 m. gegužės mėn. iš Brooklyn, NY. Mūsų adresas: Rita ir Vida Nekvedavičiai, Ašigalio 47 - 26, Kaunas LT, Lietuva.

Smagu buvo „Draugo“ gegužinėje

ALTV NAUJIENA!!!

Nuo 2005 m. rugpjūčio mėn.
Amerikos Lietuvių Televizijos
laidas galite matyti:

antradieniais, ketvirtadieniais, sekmadieniais
7 - 8 val. vakaro
antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
1:30 - 2:30 val. dienos
per Čikagos 48 kanalą,

o nuo 2005 m. rugsėjo mėnesio ir
per **Comcast Cable 248** kanalą (digital)
Čikagoje ir VISUOSE priemiesčiuose.

ALTV laidas gali matyti Rockfordo miesto (Illinois) lietuviai per 33 televizijos kanalą, o nuo rugsėjo 1 d. ir per Comcast Cable.

Informaciją teikiame:
ALTV telefonu 708-839-9022
altv@comcast.net
14911 127th Street, Lemont, IL 60439

„Draugas“ kviečia visus savo skaitytojus ir rėmėjus

į kasmetinį „Draugo“ pokylį, kuris įvyks **spalio 16 d., 4 v.p.p. „Paradise“** pokylių salėje,

9220 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL.

Pokylio meninę programą atliks „Retro“ kolektyvas iš Los Angeles, CA. Bilietus galite įsigyti „Draugo“ administracijoje.
Adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, tel. 773-585-9500.